

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor

La proiectul Hotărârii Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei privind aprobarea Regulamentului privind cadrul de administrare a activității în bănci și procesul de evaluare a adecvării capitalului intern (în continuare: Regulament)

Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare (expertizare)/ consultare publică	Nr. obiecției/ propune rii/ recoman dării	Conținutul obiecției/ propunerii/recomandării	Argumentarea autorului proiectului
I. Obiecții și propuneri de ordin general				
	Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova (MEI)	1.	Consideram că denumirea proiectului de hotărâre necesită să fie racordată la prevederile art.38, alin.(1) din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor:” procesul de evaluare a adecvării capitalului intern la riscuri este parte componentă a cadrului de administrare a băncii, similar proceselor de evaluare a adecvării lichidității, conformării controlului intern, etc, de aceea propunem excluderea cuvintelor „procesul	Se acceptă.

			de evaluare a adecvării capitalului intern" din denumirea proiectului hotărârii Comitetului executiv, precum și din proiectul Regulamentului	
	BC „Moldindconbank” S.A.	2.	În textul Regulamentului se utilizează atât termenii „funcția/comitetul de administrare a riscurilor”, cât și termenii „funcția/comitetul de gestionare a riscurilor”. Propunem utilizarea doar unuia din acești termeni.	Se acceptă.
	BC „Moldindconbank” S.A.	3.	În textul Regulamentului cuvântul „angajat” să fie substituit cu cuvântul „salariat”.	Nu se acceptă. În Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor (<i>în continuare: LAB</i>) se utilizează termenul de „angajat”.
	BC „Moldindconbank” S.A.	4.	În textul Regulamentului se utilizează sintagma „ entitate din perimetru de consolidare prudentială ” (prima mențiune - la p. 19). Considerăm că este necesară definirea sintagmei menționate în p. 4 al Regulamentului.	Nu se acceptă. Conform art. 116 din LAB, BNM va stabili prin actele normative referitor la consolidarea prudentială prevederi care vor clarifica aspectele ce țin de perimetrul de consolidare, inclusiv situațiile în care anumite entități din grup nu vor fi incluse în acest perimetru etc.

	BC „Moldindconbank” S.A.	5.	Este necesară definirea „strategiei de afaceri” și a „strategiei de perspectivă”.	Nu se acceptă. Termenii de „strategie de afaceri” și „strategie de perspectivă”, derivă din termenul de „model de afaceri” și sunt utilizați în contextul planificării activităților ce urmează a fi desfășurate cu scopul atingerii performanței financiare. Respectiv, nu se consideră justificată definirea termenilor a căror semnificație se subînțelege din specificul activității desfășurate.
	BC „Moldindconbank” S.A.	6.	Este necesar de revizuit numerotarea punctelor din Regulament, începând cu Secțiunea 3 din Capitolul I al Titlului III „Cadrul de administrare a activității”), precum și referințele ulterioare (începând cu p. 81 al Regulamentului).	Se acceptă.
	BC „Moldindconbank” S.A.	7.	În prevederile Secțiunii 2 „Comitetul de audit” (Capitolul III „Comitetele specializate ale consiliului” al Titlului II „Rolul și componența organului de conducere și a comitetelor specializate”) din Regulament	Comentariu. Punctul 40 literele (c) și (j) și punctele 213, 215 (9), 216 (1) din proiectul Regulamentului conțin prevederi privind interacțiunea funcției de audit intern cu comitetul de audit.

			nu este stabilit clar care este interacțiunea funcției de audit intern cu Comitetul de audit.	
	BC „Moldindconbank” S.A.	8.	Similar recomandărilor EBA (Ghidul privind cadrul de administrare a activității, p. 53), propunem de a completa Secțiunea 3 „Comitetul de administrare a riscurilor” (Capitolul III „Comitetele specializate ale consiliului” al Titlului II „Rolul și componența organului de conducere și a comitetelor specializate”) cu cerința ca președintele comitetului de administrare a riscurilor nu trebuie să fie nici președintele organului de conducere, nici președintele vreunui alt comitet.	Nu se acceptă. Recomandările respective nu se referă la toate băncile, dar la cele care sunt calificate G-SII și la O-SII. Respectiv băncile din sectorul bancar al RM, calificate ca O-SII, la latitudinea acestora, pot include astfel de prevederi în reglementările interne.
	BC „MOBIASBANCĂ” S.A.	9.	Menționăm că recent în cadrul mecanismului de transparență decizională a fost prezentat băncilor pentru examinare proiectul Legii privind modificarea Legii cu privire la activitatea băncilor, prevederile	Comentariu. Nu este posibilă acceptarea propunerii, din motivul lipsei bazei legale la momentul actual, astfel încât LAB nu conține prevederi în acest sens. Prevederile proiectului Regulamentului se vor aduce în concordanță cu cele din

			căruia vin în contradicție cu cele din Regulament, în special ce tine de numărul membrilor independenți în Consiliul Băncii și comitetele specializate.	proiectul de modificare a LAB la etapa când modificările prevăzute în proiectul de lege vor fi în vigoare.
	BC „MOBIASBANCĂ” S.A.	10.	<p>La anexa 2 și 3 se utilizează cota de referință de 20% la identificarea beneficiarilor și cotelor de participare în alte societăți pentru:</p> <p>a. Documentele (informațiile) privind proprietarii direcți, indirecti, inclusiv beneficiarii efectivi al deținerilor în capitalul băncii, precum și documentele (informațiile) privind debitorii băncii (care au beneficiat de credite), proprietarii direcți, indirecti, inclusiv beneficiarii efectivi ai acestora;</p> <p>b. Documentele (informațiile) privind membrii consiliului. În acest context menționez că în Legea nr. 308 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului se specifică cota de 25% din</p>	<p>Comentariu.</p> <p>Informația de care trebuie să dispună banca potrivit anexelor menționate este necesară în contextul gestionării eficiente a riscurilor la care este expusă banca în cadrul activității de creditare, inclusiv riscul de concentrare din perspectiva persoanelor care acționează concertat sau sunt afiliate, care includ și relațiile cu „entități asociate” (entități care se definesc în art.3 LAB și un element din definiția respectivă este cota de 20% și mai mult).</p>

			acțiuni sau din dreptul de vot/control a societății juridice, aplicata la identificarea beneficiarilor efectivi.	
	BC „Moldova Agroindbank” S.A.	11.	În textul Anexei nr.2 din Proiect, se utilizează noțiunea „organizație”, care este prea generala și lasă loc de interpretări, fapt care nu asigura coerenta și clarviziunea actului normativ.	Se acceptă.
	BC „Moldova Agroindbank” S.A.	12.	La Capitolul III, Secțiunea 5 din Proiect, este incertă categoria „remunerație variabilă garantată”, deoarece proiectul regulamentului nu conține reglementări privind calificarea plăților variabile în garantate și negarantate. Acest fapt duce la o neînțelegere a sensului secțiunii și respectiv a modului de aplicare.	Nu se acceptă. Prevederile LAB aferente remunerației stabilesc principiile față de politicile băncii de remunerare dintre care sunt și principii legate de remunerația variabilă garantată. Astfel regulamentul determină anumite cerințe aferente remunerației respective. Banca poate stabili de sine stătător tipurile de remunerație variabilă garantată, doar că, fără a aduce atingere legislației naționale în domeniul muncii, aceasta trebuie să respecte principiile referitor la remunerația variabilă garantată din Regulament și cele privind politica de remunerare din LAB. Spre

				exemplu, remunerația variabilă garantată poate lua câteva forme, precum: „bonus garantat”, „bonus de bun-venit”, „bonus de început”, „bonus minim”, etc. și poate fi acordată în numerar sau în instrumente.
	Ministerul Justiției al RM	13.	In denumirea capitolului II și IV, cuvintele „și responsabilitățile” se vor exclude, deoarece prin atribuții se înțeleg responsabilitățile care sunt de resortul unei funcții. În acest sens se vor revizui și pct. 13, pct. 40, 45, 49, 55.	Se acceptă.
	Ministerul Justiției al RM	14.	La pct. 45, 49 și 55 cuvintele „are, printre altele” nu respecta condiția preciziei actului normativ, motiv pentru care necesita a fi revizuite.	Se acceptă.
Proiectul Hotărârii Comitetului executiv al BNM				
În temeiul art.5 alin.(1) lit. d), art.11 alin.(1), art.27 alin.(1) lit. c), art.44 lit. a) din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300, art.544), cu	Ministerul Justiției al RM	15.	Propunere de a exclude „art. 5 alin. (1) lit. d), art. 11 alin. (1), art. 27 aim. (1) lit. c), [..]” Propunere de a exclude „și completările”	Se acceptă. Se acceptă.

<p>modificările și completările ulterioare, art.38, 39, 43 și 44 din Legea nr.202 din 6 octombrie 2017 privind activitatea băncilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.434-439, art.727), cu modificările și completările ulterioare, Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei</p>				
<p>Pct.1 Se aprobă Regulamentul privind cadrul de administrare a activității băncii și procesul de evaluare a adecvării capitalului intern conform Anexei nr.1 la prezenta hotărâre.</p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p>	16.	Considerăm necesar de exclus sintagma „nr.1”.	Se acceptă.
	<p>Ministerul Justiției al RM</p>	17.	Să se excludă ” la prezenta hotărâre.”	Se acceptă.
<p>Pct. 2 Se abrogă punctele 1, 3, 4 din Hotărârea nr.146 din 07 iunie 2017 cu privire la aprobarea și abrogarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 201-213/1183, 23 iunie 2017, cu modificările și completările ulterioare.</p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p>	18.	Propunem de exclus sintagma „cu modificările și completările ulterioare”.	Se acceptă.
	<p>Ministerul Justiției al RM</p>	19.	La pct. 2, după indicarea actului normativ de referință, se va completa cu textul „[.]., înregistrată la Ministerul Justiției cu nr. 1229 din 14 iunie 2017, [..]”, iar sursa de publicare se va indica după următoarea	Se acceptă.

			formula: (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, anul publicării, numărul Monitorului, numărul articolului).	
Pct. 3 La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri băncile vor dispune de un cadru de administrare a activității și vor implementa un cadru pentru desfășurarea procesului de evaluare a adecvării capitalului intern ce corespunde prevederilor regulamentului menționat la punctul 1.	Ministerul Justiției al RM	20.	Pet. 3, 4 și 5 se vor revizui în vederea excluderii divergențelor. Amintim că, actul normativ produce efecte numai după ce intră în vigoare.	Se acceptă.
Pct. 4 Prezenta hotărâre intră în vigoare în termen de 2 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Pct. 5 Băncile vor prezenta primele raportări privind procesul de evaluare a adecvării capitalului intern (ICAAP) pentru situația la 31 iulie 2018 la data de 30.09.2018.	BC „Moldindconbank” S.A. BC „COMERȚBANK” S.A. BC „Banca Comercială Română” S.A.	21.	În proiectul Hotărârii Comitetului executiv al BNM se atestă neconcordanța termenelor indicate. Astfel, conform prevederilor p. 4, hotărârea intră în vigoare în termen de 2 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Totodată, conform prevederilor p. 5, băncile vor prezenta primele raportări privind procesul de evaluare a adecvării capitalului intern (ICAAP) pentru situația din 31 iulie 2018	Se acceptă.

			la data de 30.09.2018, ceea ce la momentul actual constituie mai puțin de 2 luni. Propunem revizuirea termenelor menționate în vederea măririi termenului de tranziție cu cel puțin 3-6 luni pentru introducerea modificărilor și implementarea ICAAP (în domeniul riscurilor, conformarea cu procese și documente normative interne etc.).	
	BC „Moldova Agroindbank” S.A.	22.	Consideram necesar de substituit sintagma „pentru situația la 31 iulie 2018 la data de 30.09.2018” din punctul 5 cu „pentru situația din 30.09.2018 în termen de 1 lună de la data intrării în vigoare”.	Se acceptă parțial. Termenii au fost modificați.
	BC „ProCreditBank” S.A. BC „Banca Comercială Română” S.A. BC „Victoriabank” S.A.	23.	Având în vedere complexitatea structurii raportului privind procesul de evaluare a adecvării capitalului intern (ICAAP), precum și faptul că prima raportare COREP a fost realizată abia în luna august pentru	Se acceptă parțial. Termenii au fost modificați.

			situația din 31.07.2018, se solicita prelungirea termenului de prezentare a primei raportări ICAAP până la 31.12.2018.	
Regulamentul privind cadrul de administrare a activității în bănci și procesul de evaluare a adecvării capitalului intern				
Pct. 2. Sucursala unei bănci străine poate să se conducă de politicile privind cadrul de administrare ce reglementează activitatea societății-mamă cu condiția respectării cerințelor stabilite de legislația națională și de prezentul regulament. În caz contrar, conducerea sucursalei băncii străine trebuie să-și stabilească propriile politici și să evalueze orice decizii sau practici la nivel de grup, pentru a se asigura că acestea nu duc la încălcarea de către sucursală a prevederilor cadrului de reglementare sau a regulilor prudențiale aplicabile pe teritoriul Republicii Moldova.	Ministerul Justiției al RM	24.	În scopul concretizării normei, cuvântul „națională” se va substitui cu cuvintele „Republicii Moldova”, de altfel pot apărea dubii de interpretare.	Se acceptă.
Pct. 3 Termenii și expresiile utilizate în prezentul regulament au semnificațiile prevăzute în Legea	BC „Moldindconbank” S.A.	25.	De exclus Legea 308/2017 din actele normative nominalizate, deoarece unele noțiuni sunt tratate diferit în Legea 202/2017	Se acceptă.

<p>nr. 202/2017 privind activitatea băncilor (în continuare: Legea nr.202/2017), Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (în continuare: Legea nr.548/1995), Legea nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (în continuare: Legea nr.308/2017) și în actele normative ale Băncii Naționale emise întru aplicarea acestora.</p>		<p>și Legea 308/2017 (de ex., noțiunea de „beneficiar efectiv” conform Legii 202/2017 – persoană fizică care deține sau controlează în ultimă instanță, direct sau indirect, achizitorul potențial ori deținătorul direct sau indirect al unei dețineri de capital social al băncii sau din drepturile de vot, iar conform Legii 308/2017 – persoană fizică ce deține sau controlează în ultimă instanță o persoană fizică sau juridică ori beneficiar al unei societăți de investiții sau administrator al societății de investiții, ori persoană în al cărei nume se desfășoară o activitate sau se realizează o tranzacție și/sau care deține, direct sau indirect, dreptul de proprietate sau controlul asupra a cel puțin 25% din acțiuni sau din dreptul de vot al persoanei juridice ori asupra bunurilor aflate în administrare fiduciară).</p>	
---	--	---	--

	BC „ProCreditBank” S.A.	26.	După cuvântul "Naționale" de adăugat "a Moldovei	Se acceptă.
<p>Pct. 4 În sensul prezentului regulament, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:</p> <p><i>risc de credit - riscul actual sau viitor de afectare a profiturilor și a capitalului ca urmare a neîndeplinirii de către contraparte a obligațiilor contractuale sau a eșecului acestuia în îndeplinirea celor stabilite;</i></p> <p><i>risc de credit al contrapărții – riscul de afectare a profiturilor și a capitalului ca rezultat al intrării în stare de nerambursare a tranzacției unei contrapărți, înaintea decontării finale a fluxurilor de numerar aferente tranzacției;</i></p> <p><i>reglementări interne primare - strategiile, codurile, politicile,</i></p>	BC „Banca Comercială Română” S.A.	27.	Se propune revizuirea definițiilor "risc de credit" și "risc de credit al contrapărții" sau gruparea în una, întrucât pe parcursul textului nu se face careva diferențiere între acești doi termeni.	Se acceptă.
	Ministerul Justiției al RM	28.	se va revedea lista definițiilor, prin excluderea celor care nu definesc un conținut specific al noțiunilor. Astfel, termenii „control intern”, „model de afaceri”, „organul de conducere al băncii”, „sistem informațional” etc., au sensul comun evident pentru orice persoană. De asemenea, lista conține termeni specifici domeniului bancar care nu necesita a fi explicați, spre ex: „risc de credit”, „risc de	Nu se acceptă. Pornind de la practica internațională de domeniu și urmare a generalizării subiectelor elucidate în procesul de reglementare și supraveghere a băncilor, e de menționat că necesitatea definirii unor termeni utilizați în cadrul actelor normative nu este condiționată doar de evitarea tratărilor diferite a acestora, dar și pentru a da o claritate prin direcționarea băncilor privind vectorul utilizării termenilor respectivi.

<p>regulamentele și alte acte normative interne pentru administrarea activității băncii și a riscurilor la care este expusă, în vederea conformării cadrului legal, inclusiv art. 37 din Legea nr. 202/2017, care sunt aprobate de către consiliul băncii, ori după caz, de către adunarea generală a acționarilor;</p>			<p>decontare", „risc rezidual" ș.a. Prin urmare, definirea acestor noțiuni este inutile, or folosirea termenilor vizați nu suscita dubii de interpretare.</p> <p>De ținut cont că, actul normativ nu este un dicționar, fapt pentru care nu este justificată definirea noțiunilor decât în cazul în care la momentul adoptării actului se știe cu certitudine că, un termen este pasibil de mai multe interpretări și se optează pentru o anumită interpretare.</p>	
<p><i>risc operațional – riscul definit în sensul Regulamentului Băncii Naționale privind tratamentul riscului operațional pentru bănci potrivit abordării de bază și abordării standardizate aprobat prin HCE al BNM nr. 113 din 24 mai 2018.</i></p>	<p>Ministerul Justiției al RM</p>	<p>29.</p>	<p>noțiunea „risc de conformitate" se va tine cont că, accețiunea noțiunii de acte normative este mai largă și cuprinde inclusiv categoria actelor legislative. Astfel, referința la cadrul legal se va exclude</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p><i>risc de conformitate - subcategorie a riscului operațional ce se referă la riscul actual sau viitor de afectare a profiturilor și a capitalului, care poate conduce la amenzi, daune</i></p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p>	<p>30.</p>	<p>La notiunea „reglementari interne primare" din Proiect, propunem de substituit cuvântul „strategiile" cu sintagma „statutul, strategiile". De asemenea considerăm că la</p>	<p>Se acceptă parțial. Noțiunea „risc TIC” acoperă toate cazurile și locațiile sistemelor/datelor – în cadrul băncii, în sediu de rezervă, la furnizor, etc. Totodată e de menționat că noțiunea se referă la datele ale căror</p>

<p>și/sau rezilierea de contracte, sau care poate afecta reputația unei bănci ca urmare a încălcărilor sau neconformării cu cadrul legal, actele normative, acordurile, practicile recomandate sau standardele etice;</p> <p>risc aferent tehnologiei informației și comunicațiilor (risc TIC) - subcategorie a riscului operațional care se referă la riscul de pierdere/impact negativ, din cauza compromiterii confidențialității informațiilor, integrității datelor, aferent sistemelor informaționale, indisponibilității sistemelor informaționale și/sau a datelor, precum și incapacitatea de a schimba TIC într-o perioadă de timp și la un cost rezonabil. Aceste pierderi/impact negativ pot rezulta din factori externi sau interni, cum ar fi: organizare inadecvată, sisteme informaționale și infrastructuri de</p>			<p>noțiunea „risc aferent tehnologiei informației și comunicațiilor (risc TIC)", după textul „indisponibilității sistemelor informaționale și/sau a datelor," de introdus textul „inclusiv ale altor instituții cu care băncile interacționează".</p>	<p>posesor este banca. Astfel, propunerea concretizează un caz aparte, care în redacția expusă ar putea fi interpretată că banca este responsabilă și de disponibilitatea datelor altor instituții cu care interacționează. Astfel de riscuri se tratează prin contracte încheiate cu furnizorul și acorduri cu privire la nivelul de calitate a serviciilor prestate. Dacă se are în vedere serviciile externalizate atunci aceasta ține de noțiunea de risc de externalizare.</p>
	<p>BC „MOBIASBANCA” S.A.</p>	<p>31.</p>	<p>La Capitolul II, definiția riscului operațional face trimitere la definiția riscului operațional din Regulamentul BNM cu privire la tratamentul riscului operațional pentru bănci potrivit abordării de bază și abordării standardizate și include în calitate de subcategorie a riscului operațional - riscul juridic. Totodată definiția Riscului de conformitate și riscului TIC din Proiect, precum și pct. 261 al Proiectului, definesc aceste riscuri ca fiind sub-categorii ale</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Toate trei riscuri sunt subcategoriile ale riscului operațional. Aceste două regulamente sunt diferite în termeni de abordare: <i>Regulamentul BNM cu privire la tratamentul riscului operațional pentru bănci potrivit abordării de bază și abordării standardizate</i> are drept scop definirea metodologiilor de calculare a cerințelor de fonduri proprii pentru riscul operațional, pe când <i>Regulamentul</i> are drept scop stabilirea unui cadru comprehensiv pentru administrarea activității băncilor, inclusiv a riscurilor în vederea minimizării nivelului acestora și</p>

<p>rețele și comunicații defectuoase sau securizate insuficient, precum și un număr insuficient de angajați sau angajați <u>necalificați corespunzător</u>, în a căror responsabilitate intră administrarea sistemelor informaționale ale băncii;</p>			<p>riscului operațional, ceea ce face ca definițiile și abordările din aceste 2 acte normative să vină în contradicție unul cu altul. Solicităm uniformizarea definițiilor.</p>	<p>disponerii de fonduri proprii suficiente reieșind din nivelul tuturor riscurilor asumate de bancă. În termeni Basel, primul regulament se referă la a.n. Pilon I – Cerințe minime de capital, iar al doilea regulament se referă la Pilonul II – Procesul de supraveghere, respectiv <i>Regulamentul</i> poate și trebuie descrie o listă mai largă și non-exhaustivă de subcategorii ale riscului operațional.</p>
<p><i>risc rezidual</i> - riscul de afectare a profiturilor și a capitalului care poate să apară din cauză că tehnicile utilizate de diminuare a <u>riscului de credit</u> sunt mai puțin eficiente decât se aștepta din motivul că aceste tehnici generează noi riscuri (cum ar fi riscul de lichiditate, de conformitate) care ar putea afecta eficiența tehnicilor de diminuare;</p>	<p>BC „Moldindconbank” S.A.</p>	<p>32.</p>	<p>Expresia „angajați necalificați corespunzător” să fie substituită cu expresia „angajați calificați necorespunzător”;</p> <p>Propunem extinderea noțiunii de risc rezidual și asupra altor categorii de risc în afară de riscul de credit;</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Pct. 5 Banca va stabili mărimea și componența organului său de conducere și mecanismul său de guvernare considerând mărimea, natura, și complexitatea activității sale.</p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p>	<p>33.</p>	<p>Propunem o nouă redacție: „Banca va stabili competența și componența organului său de conducere și mecanismul său de guvernare corespunzător naturii, extinderii și complexității activității sale”.</p>	<p>Se acceptă parțial. Redacția acestui punct a fost modificată, dar s-a păstrat ca principiu propunerea.</p>

	<p>Ministerul Justiției al RM</p>	<p>34.</p>	<p>Pct. 5 se va revizui prin prisma art. 40 din LAB privind activitatea băncilor, conform căruia, consiliul băncii este format dintr-un număr impar de membri persoane fizice, dar nu mai puțin de trei. Membrii consiliului sunt aleși de adunarea generala a acționarilor băncii pentru un termen până la 4 ani. Organul executiv este format din cel puțin 3 membri persoane fizice, numiți de către consiliul băncii pe un termen stabilit de statutul băncii. Astfel, se va tine cont de limitele stabilite in lege.</p> <p>În textul regulamentului se vor delimita noțiunile „banca”, „adunarea generala a acționarilor băncii”, „consiliul băncii” și „organul executiv”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă. Noțiunile respective sunt definite sau explicate ca termen în LAB și alte acte legislative aplicabile băncilor. În acest context e de menționat că în conformitate cu LAB, adunarea generală a acționarilor nu este organ de conducere. Respectiv, băncile, în mod individual, vor reflecta în</p>
--	---------------------------------------	------------	---	---

				reglementările interne atribuțiile organului de conducere cu delimitările respective în funcție de responsabilitățile consiliului băncii și/sau organului executiv.
Pct. 6 Atribuțiile și responsabilitățile organului de conducere trebuie să fie clar definite, precum și repartizate într-un mod explicit între consiliul băncii și organul executiv.	BC „Moldova Agroindbank” S.A.	35.	Propunem ca după sintagma „într-un mod explicit” de introdus cuvintele „și eficient”.	Se acceptă.
Pct. 8 Ședințele consiliului băncii, precum și ședințele organului executiv al băncii, inclusiv numărul de membri prezenți și frecvența ședințelor, trebuie să fie organizate într-un mod, încât să se asigure examinarea profundă a problemelor băncii și dezbateră critică a subiectelor în scopul menținerii eficienței. Banca va asigura includerea în procesele verbale ale organului de conducere toată informația cu privire la examinarea	BC „Victoriabank” S.A.	36.	Consideram că prevederile normei respective în partea ce ține de expunerea în procesele verbale "mersul discuțiilor", sunt exagerate și necesită, a fi excluse, or nu poate fi atribuit nici un criteriu cantitativ sau calitativ de a considera ca procesul verbal corespunde, după conținut, acestei norme. În plus, este suficient să fie indicat că procesul-verbal va conține propunerile și părerile membrilor organelor de conducere.	Se acceptă.

<p>problemelor și dezbateră subiectelor inclusiv mersul discuțiilor și toate propunerile/părerile membrilor organelor de conducere.</p>	<p>Ministerul Justiției al RM</p>	<p>37.</p>	<p>Atragem atenția asupra caracterului defectuos al cuvintelor „examinarea profunda”, motiv pentru care propunem revizuirea acestora</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Pct. 10.</p> <p>Toți membrii organului de conducere trebuie să fie pe deplin conștienți de structura și responsabilitățile organului de conducere și de repartizarea atribuțiilor și responsabilităților între organul executiv, consiliu și comitetele specializate ale consiliului. Pentru a avea un sistem adecvat de verificare și evaluare a activității băncii, procesul decizional al organului de conducere nu poate fi dominat</p>	<p>Ministerul Justiției al RM</p>	<p>38.</p>	<p>La pct. 10, norma se va revizui în scopul evitării termenilor precum „pe deplin conștienți” și „să interacționeze într-un mod eficient”, or aceștia pot suscita dubii de interpretare. Similar se va revedea și pct. 34, 53 (cuvintele „judecata competenta”).</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Au fost modificate aceste puncte cu păstrarea sensului propunerii.</p>

<p>de un singur membru al organului de conducere sau un grup mic de membri. Consiliul băncii și organul executiv trebuie să interacționeze într-un mod eficient și să facă schimb de informații suficiente pentru a le permite să își îndeplinească adecvat atribuțiile și responsabilitățile încredințate.</p>				
<p>Pct. 11 Consiliul este organul de administrare al băncii cu atribuții de supraveghere a performanței manageriale și a rezultatelor băncii, responsabil de prevenirea conflictelor de interes și de echilibrarea cererilor competitive ale mediului de afaceri. Consiliul poartă responsabilitatea globală privind activitatea băncii, aprobând și monitorizând implementarea de către organul executiv al băncii a obiectivelor strategice, cadrului de guvernare și culturii corporative.</p>	<p>BC „Victoriabank” S.A.</p>	<p>39.</p>	<p>Sintagma "de administrare" necesită a fi înlocuită cu sintagma "de conducere", pentru a asigura coerența în actul normativ și corespunderea cu definiția data la pct. 4 din Proiect.</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>Pct. 13 Consiliul are următoarele responsabilități: .. b) stabilirea, aprobarea și supravegherea procesului de punere în aplicare a unui cadru de administrare al activității adecvat și eficace, care să includă o structură organizatorică clară și a unui cadru aferent controlului intern, care să includă funcționarea independentă a funcțiilor de administrare a riscurilor, de conformitate și de audit care să dețină suficientă autoritate, statut și resurse pentru a-și îndeplini corespunzător atribuțiile; c) realizarea responsabilităților atribuite comitetului de numire și comitetului de remunerare, dacă acestea nu au fost constituite la nivelul băncii sau crearea acestora nu este obligatorie; d) aprobarea unui cod de conduită care determină clar comportamentul acceptabil și</p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p>	<p>40.</p>	<p>Propunem ca, textul „care să includă o structura organizatorică clară de înlocuit cu textul „care să contribuie la o structura organizatorica clară”.</p> <p>Consideram necesar ca la litera f) după textul dintre paranteze „(funcția de administrare a riscurilor, funcția de conformitate și de audit intern),” de introdus textul „inclusiv prin înființarea comitetelor specializate in acest sens,”.</p>	<p>Comentariu. Prevederea respectivă a fost exclusă din motivul dublării acestora cu prevederile expuse în LAB, art.41, alin.(3), lit.a).</p> <p>Nu se acceptă. Prevederea se referă la responsabilitatea consiliului de a supraveghea și asigura eficacitatea activității funcțiilor de control intern, iar comitetele specializate sunt în afara acestei arii. Ținând cont de faptul că textul din paranteze este o enumerare a funcțiilor de control intern, acest text nu poate fi suplimentat cu textul propus de bancă.</p>
---	---	------------	---	---

<p>inacceptabil al personalului, inclusiv activitățile ilegale și asumarea de riscuri excesive pentru bancă, precum și modul de gestionare al conflictelor de interes la nivelul băncii;</p>				
<p>f) supravegherea și asigurarea eficacității activității funcțiilor de control intern (funcția de administrare a riscurilor, funcția de conformitate și de audit intern), care raportează direct consiliului, în scopul menținerii independenței activității acestora.</p> <p>g) monitorizarea procesului de implementare a planului de audit intern, după implicarea prealabilă a comitetului de administrare a riscurilor și a comitetului de audit intern;</p> <p>h) aprobarea și supravegherea implementării politicii privind numirea organului executiv și a</p>	<p>BC „ProCreditBank” S.A.</p>	<p>41.</p>	<p>La lit. c) considerăm ca unele din responsabilități nu pot fi atribuite consiliului din pricina nerespectării principiului obiectivității și imparțialității în procesul de activitate, spre exemplu ar fi pct.22, pct.49 lit. a), d), f), pct.52,</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Comitele specializate sunt formate în exclusivitate din membrii consiliului care, conform art. 41 din Legea privind activitatea băncilor, este responsabil de activitatea băncii per ansamblu. Mai mult, conform prevederilor articolului dat, membrii consiliului trebuie să țină cont de interesele legale ale băncii. Respectiv, probabilitatea unui eventual conflict legat de nerespectarea principiului obiectivității / imparțialității este foarte mică din partea membrilor consiliului, astfel încât acest fapt ar putea conduce la nerespectarea normelor legale menționate ceea ce va avea impact asupra reputației acestora.</p>
	<p>BC „Victoriabank” S.A.</p>	<p>42.</p>	<p>Considerăm că sintagma specificată la lit.d) „determină clar (..) activitățile ilegale” nu</p>	<p>Se acceptă</p>

personalului care deține funcții cheie;			<p>trebuie să fie expusă, or la modul practic, Banca nu are cum să includă și nu poate să determine cu anticipație în acel Cod de conduită toate activitățile ilegale. Sintagma „activități inacceptabile” este suficientă.</p> <p>La lit. h) considerăm ca sintagma "supravegherea implementării" necesită a fi exclusă, or consiliul este organul care trebuie să implementeze politica aprobată de el, fapt ce exclude în mod logic necesitatea de a-și "supraveghea" implementarea, atribuție care poate fi utilizată doar în raport cu acele politici care sunt duse la îndeplinire de alte organe.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>A fost modificată redacția acestui punct. Pentru a avea efect în practică, politica trebuie să aibă mecanisme de punere în aplicare și un proces de supraveghere de îndeplinire, inclusiv persoane responsabile în acest sens.</p>
	BC „Moldindconbank” S.A.	43.	La lit. g) de expus în următoarea redacție: „ aprobarea și monitorizarea procesului de implementare a planului de audit intern, după implicarea prealabilă a comitetului de administrare a riscurilor și a comitetului de audit intern;”	Se acceptă.

<p>Pct. 15 Membrii consiliului trebuie să exercite atribuțiile sale cu diligență și loialitate, să dedice suficient timp și în conformitate cu prevederile legale și cadrul normativ în aplicarea acestora, concomitent, ținând cont de reglementările interne primare utilizate în procesul de realizare a funcției de supraveghere.</p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p>	<p>44.</p>	<p>Consideram necesar ca textul „și loialitate, să dedice suficient timp în conformitate cu prevederile legale și cadrul normativ în aplicarea acestora” să fie înlocuit cu textul „ , onestitate, integritate, obiectivitate și loialitate, să dedice suficient timp și prudență în exercitarea acestora, precum și în strictă conformitate cu prevederile legale si cadrul normativ”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Pct. 16 Banca trebuie să aloce resurse umane și financiare adecvate pentru integrarea în activitate și instruirea membrilor consiliului.</p>	<p>BC „ProCreditBank” S.A.</p>	<p>45.</p>	<p>Nu este clar ce se are în vedere prin expresia din pct.16 <i>"Banca trebuie sa aloce resurse umane adecvate pentru integrarea in activitate si instruirea membri/or consiliului"</i>, considerăm necesar dezvoltarea ideii cu prevederi suplimentare.</p>	<p>Comentariu. Prevederea respectivă a fost exclusă.</p>
<p>Pct. 17 Membrii consiliului trebuie să participe în mod activ în activitatea băncii și trebuie să fie capabili să ia decizii și să facă</p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p>	<p>46.</p>	<p>Considerăm oportun ca textul „să participe activ în activitatea băncii” să fie înlocuit cu textul „să participe activ în activitatea</p>	<p>Nu se acceptă. Conform art. 41 (1), consiliul băncii este responsabil de activitatea băncii per ansamblu, respectiv limitarea participării</p>

propriile raționamente care să fie solide, obiective și independente.			Consiliului și comitetelor specializate ale acestuia”.	acestuia în activitatea băncii este inoportună.
Pct. 18 Consiliul trebuie să fie alcătuit dintr-un număr suficient de membri independenți, dar nu mai puțin de 1/2 din totalul membrilor aleși în consiliu. Criteriile de evaluare a independenței membrului consiliului băncii sunt prevăzute la punctul 19.	BC „MOBIASBANCĂ” S.A.	47.	Propunem ca sintagma „1/2” de substituit Cu „1/3”. Consideram că cerința de 1/3 a membrilor independenți în componenta Consiliului Băncii corespunde celor mai bune practici de guvernanta corporativă.	Se acceptă.
	BC „COMERȚBANK” S.A.	48.		
Pct. 18 -19	MEI	49.	Pornind de la denumirea Cap.II al Regulamentului (Atribuțiile responsabilitățile Consiliului băncii) constatam că acesta trebuie să reglementeze atribuțiile și responsabilitățile Consiliului băncii. Efectiv, normele din Regulament, reglementează și aspecte legate de cerințele față de conformarea organizatorica a Consiliului băncii și competențele decizionale ale membrilor Consiliului băncii. <u>Normele de la pct.18 și 19 nu țin de obiectul de reglementare a proiectului și consideram că necesita să fie</u>	Nu se acceptă. Cerințele privind independența membrilor consiliului sunt elementele substanțiale a unei guvernări corporative în bancă și trebuie să fie monitorizate și respectate permanent în cadrul activității băncii.

			<p><u>integrate in proiectul hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la cerințele țin de membrii organului de conducere al băncii și al societății financiare holding, conducătorii sucursalei unei bănci din alt stat, persoanele care dețin funcții cheie și față de lichidatorul băncii in proces de lichidare". Astfel, va fi asigurat un document comprehensiv privind cerințele față de membrii Consiliului băncii și organizarea activității Consiliului respectiv.</u></p>	
<p>Pct. 19 Fără a aduce atingere pct. 200, în următoarele situații se presupune că un membru al consiliului băncii este considerat ca „nefiind independent” în următoarele cazuri: a) membrul deține în prezent cu excepția unei poziții de membru independent al organului de</p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p>	<p>50.</p>	<p>Propunem de exclus sintagma „În următoarele situații". De asemenea considerăm necesar ca la litera a) textul „sau a deținut în trecut" să fie înlocuit cu textul „sau a deținut în trecut cel puțin 6 luni". Considerăm ca la litera b) necesită a fi determinată situația</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>

<p>conducere a entității din perimetrul de consolidare prudentială sau a deținut în trecut un mandat ca membru al organului executiv în entități din perimetrul de consolidare prudentială, cu excepția cazului în care nu a ocupat o asemenea funcție în ultimii 5 ani;</p> <p>b) membrul deține controlul asupra băncii sau reprezintă interesul unui deținător de control al băncii, inclusiv în cazul în care proprietarul este un stat sau un alt organism public</p> <p>c) membrul are o <u>relație financiară sau economică semnificativă cu banca</u>;</p> <p>f) membrul a fost angajat anterior într-o funcție la cel mai înalt nivel ierarhic în cadrul unei bănci sau al unei alte entități din perimetrul de consolidare prudentială, fiind direct răspunzător doar față de organul de conducere și nu a existat o perioadă de cel puțin 3 ani între încetarea raporturilor de muncă respective și executarea</p>		<p>de „reprezintă interesul unui deținător de control al băncii”. Dat fiind faptul că membrii Consiliului sunt aleși de Adunarea generală a acționarilor prin vot cumulativ, ar însemna ca candidații pentru care deținătorul de control a acordat chiar și un singur vot, reprezintă interesul acestui deținător în Consiliu, în cazul întrunirii numărului de voturi care-i va permite să fie ales membru al Consiliului.</p> <p>De asemenea considerăm că la litera c) necesită a fi determinată valoarea presupusă prin expresia „semnificativă.”.</p> <p>Totodată, considerăm ca la litera k) categoria de „membru apropiat al familiei” este una prea generală., care necesită a fi concretizată pentru a nu lăsa loc de interpretări.</p> <p>Totodată, ținem să remarcăm că criteriile stabilite în vederea</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă. Sectorul bancar este unul bine reglementat, având în vedere importanța</p>
---	--	--	---

<p>unei funcții în organul de conducere;</p> <p>g) membrul a fost, în ultimii 3 ani, o persoană cu funcții de răspundere, conducător și/sau membru al organelor de conducere într-o entitate de <u>consultanță profesională</u>, un auditor extern sau un consultant important pentru bancă sau pentru o altă entitate din perimetrul de consolidare prudențială sau, în alte situații, un angajat implicat în mod substanțial în serviciul oferit;</p> <p>h) membrul este sau a fost, în ultimul an, <u>un furnizor important sau un client important</u> al băncii sau al unei alte entități din perimetrul de consolidare prudențială, ori a avut o altă relație de afaceri importantă sau este un angajat implicat în mod substanțial, în alte condiții, în mod direct sau indirect, cu un furnizor, client sau entitate</p>		<p>calificării membrilor „independenți” în cadrul consiliului sunt în mare măsura restrictive și fac dificilă respectarea numărului suficient necesar în componența consiliului (<i>tit/u/ II, capitolul II</i>). Mai mult, în activitatea băncii asigurarea criteriului de independență trebuie să fie în strânsă corelare cu criteriile de competență, profesionalism și experiență bazată pe bune practici ale membrilor consiliului. În aceste condiții, considerăm oportun revizuirea criteriilor stabilite la pct. 19 din Proiect, în partea ce ține de reducerea cazurilor de calificare ca „nefiind independent” pentru membrul Consiliului.</p>	<p>acestui în economie și riscurile la care se expun băncile, care operează cu banii populației. Respectiv, organul de conducere a băncii este subiect al reglementărilor riguroase, pentru a asigura o guvernare corporativă solidă în bănci. Cerința de avea un număr anumit de membri independenți în consiliul băncii este o măsură în acest sens și nu reprezintă vreo limitare restrictivă, ci cerință prudențială, care face parte din regulile aplicabile în sectorul bancar. Mai mult, cerințele din <i>Regulament</i> sunt conforme legislației UE și celor mai bune practici în domeniul guvernantei corporative.</p>
	<p>BC „ProCreditBank” S.A.</p>	<p>51. La lit.a) precum și în alte prevederi ale proiectului este utilizată expresia "<i>perimetrul de consolidare prudențială</i>" semnificația căreia nu este definită, de aceea considerăm</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Conform art.116 din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor (<i>în continuare: LAB</i>), BNM va stabili prin acte normative perimetrul de consolidare, inclusiv situațiile în care</p>

<p>comercială care are o relație de afaceri importantă cu banca;</p> <p>i) membrul primește, suplimentar față de remunerația pentru rolul său și remunerația pentru post conform literei (e), comisioane sau alte <u>beneficii semnificative</u> din partea băncii sau a unei alte entități din perimetrul de consolidare prudențială;</p> <p>k) membrul este un <u>membru apropiat</u> al familiei unui membru al organului executiv al băncii sau al unei alte entități din perimetrul de consolidare prudențială, sau a persoanei aflate într-una din situațiile menționate la literele (a)-(h).</p>		<p>util de a veni cu o definiție în acest sens;</p> <p>La lit. f) prin expresia "<i>în cadrul unei bănci</i>" se are în vedere orice banca în care membru a avut calitatea de membru al consiliului sau orice alta bancă din "<i>perimetrul de consolidare prudențială</i>";</p> <p>la lit.g) nu este definită expresia "<i>consultant important pentru bănci</i>", care ar fi limita importante, expresia este destul de interpretabilă;</p>	<p>anumite entități din grup nu vor fi incluse în acest perimetru etc.</p> <p>Comentariu. A se vedea argumentele expuse la propunerea precedentă.</p> <p>Nu se acceptă. În acest sens, nu se poate pune o definiție ce cuprinde toate situațiile. Nivelul de importanță va fi diferit pentru fiecare bancă/ situație, se va considera scopul, natura, amploarea, frecvența cu consultantul etc. Banca de sine stătător va evalua nivelul de importanță a consultatului. BNM va evalua fiecare situație în parte, la fel și incidența mai multor criterii de non - independență.</p>
--	--	---	---

<p>BC „Victoriabank” S.A. BC „Banca Comercială Română” S.A. BC „Victoriabank” S.A.</p>	<p>52.</p>	<p>Este necesar să fie dată noțiunea de „entitate din perimetrul de consolidare prudențială” pentru a asigura previzibilitatea normelor din Regulament și înțelegerea acestora de către subiecți.</p> <p>Propoziția de pact. 19 lit. a) nu este formată corect, din punct de vedere gramatical – excepția trebuie izolată prin virgule.</p>	<p>Nu se acceptă. Conform art.116 din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor (<i>în continuare: LAB</i>), BNM va stabili prin acte normative perimetrul de consolidare, inclusiv situațiile în care anumite entități din grup nu vor fi incluse în acest perimetru etc.</p> <p>Se acceptă.</p>
<p>BC „Moldindconbank” S.A.</p>	<p>53.</p>	<p>lit. c) - nu este suficient de clară sintagma „<i>relație financiară sau economică semnificativă cu banca</i>”, ar fi binevenit de stabilit care ar fi această relație pentru a aprecia just semnificația acestei prevederi;</p> <p>la lit. g) se utilizează sintagma „<i>consultanță profesională</i>”, lit. h) – „<i>furnizor important sau client important</i>”, lit. i) – „<i>beneficii semnificative</i>” care la fel sunt interpretabile;</p> <p>lit. k) - ar fi oportun de indicat până la ce grad de rudenie</p>	<p>Se acceptă.</p>

			presupune noțiunea de „ <i>membre apropiat</i> ”.	
<p>Pct. 20 În cazul în care un membru se încadrează într-una sau mai multe din situațiile prevăzute la punctul 19, banca este în drept să demonstreze Băncii Naționale că membrul trebuie considerat ca fiind independent. dacă dispune de motive justificate argumentate cu privire la capacitatea membrului de a-și exercita judecata obiectivă și echilibrată pentru a lua decizii în mod independent.</p>	MEI	54.	Pct.20 din proiectul Regulamentului propunem să fie exclus, deoarece norma prevăzută reprezintă o normă incertă și echivocă ceea ce contravine prevederilor art.54, alin.(1), lit.a) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Prin urmare, în condițiile în care membrul Consiliului unei bănci nu se va încadra în cerințele de independență stabilite la pct.19 din proiect, se va încerca să se stabilească diferite argumente neelocvente care vor impune Banca Națională a Moldovei să intre în dispute de comunicare de durată și nebazate pe norme legale, dar pe intima convingere. În aceste condiții, s-ar putea ca mai mulți membri ai Consiliilor băncilor să nu corespundă cerințelor de bază.	<p>Nu se acceptă. Reieșind din practica internațională de supraveghere sunt cazuri când aplicarea situațiilor într-o determinare a independenței este incertă, adică este interpretabilă, reieșind din anumite aspecte specifice cazului. Ca urmare, în astfel de situații organul de supraveghere este în drept să aplice raționamente într-o asigurare a unei guvernări corporative eficiente în bancă.</p>
	BC „Moldova Agroindbank” S.A.	55.	Propunem de exclus cuvântul „justificat”, iar cuvântul	Se acceptă.

			„judecata" de substituit prin cuvintele „atribuțiile într-o manieră".	
<p>Pct. 21</p> <p>Consiliul va supraveghea activitatea organului executiv, monitorizând acțiunile acestuia pentru a se asigura că acestea sunt în concordanță cu strategia și politicile băncii, prin examinarea informațiilor furnizate de către organul executiv și de către funcțiile de conformitate, de audit intern și de administrare a riscurilor <u>aflate în subordonare directă</u> și prin întrunirea regulată cu organul executiv și funcțiile respective.</p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p> <p>BC „Moldindconbank” S.A.</p>	56.	De exclus expresia „aflate în subordonare directă”, ținând cont de faptul că funcțiile de conformitate și de administrare a riscurilor nu se află în subordonarea directă a Consiliului;	Se acceptă.
<p>Pct. 22</p> <p>Consiliul este obligat să aprobe și să actualizeze periodic normele pentru propria activitate, ținând cont de legile, actele normative și regulamentul consiliului aprobat de adunarea generală a acționarilor care stabilesc organizarea, drepturile,</p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p>	57.	Propunem de înlocuit sintagma „legile, actele normative și” cu sintagma „actele legislative si normative, precum și de".	Se acceptă

responsabilitățile și activitățile consiliului, precum și să mențină performanța și integritatea, prin practicarea evaluărilor periodice a fiecărui membru în parte, precum și al consiliului la nivel colectiv				
Pct. 23 Membrii consiliului trebuie să dispună de acces în orice moment la orice informație ce ține de activitatea băncii și a organului executiv, precum și la rapoartele auditului intern și extern, pentru a consolida implementarea politicilor și procedurilor interne și a asigura corespunderea profilului de risc al băncii cu strategiile acesteia, precum și capacitatea băncii de a gestiona și a absoarbe riscurile.	BC „ProCreditBank” S.A.	58.	De a substitui cuvântul "absoarbe" cu cuvântul "absorbi";	Se acceptă.
Pct. 28 În cazul modificării componenții consiliului băncii, la prima ședință în componență nouă, consiliul trebuie să examineze plenitudinea numerică a	BC „ProCreditBank” S.A.	59.	Cu privire la pct.28 și pct.31 considerăm necesar de oferit posibilitatea de a permite să fie membri ai comitetelor specializate nu exclusiv membri ai Consiliului, în cazul B.C.	Nu se acceptă. Conform art.44, alin (3) din LAB, comitetele specializate trebuie să fie formate exclusiv din membri ai consiliului băncii.

<p>comitetelor în vederea completării acestora cu noi membri din cadrul consiliului care dispun de cunoștințe și experiență corelată cu atribuțiile, funcțiile și responsabilitățile conform regulamentelor ce țin de activitatea comitetelor.</p>			<p>"ProCredit Bank" S.A. membri ai comitetelor specializate ar putea fi și reprezentanții grupului ProCredit, care la fel pot să aducă o valoare semnificativa în activitatea Băncii.</p>	
<p>Pct. 29 Banca, care nu este considerată semnificativă, cu permisiunea Băncii Naționale, poate să reunească comitetul de administrare a riscurilor și comitetul de audit. Membrii comitetelor reunite trebuie să dispună de cunoștințele și experiența necesară pentru ambele domenii de activitate ale comitetului respectiv.</p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p>	<p>60.</p>	<p>Propunem ca după cuvintele „cu permisiunea” de introdus sintagma „în forma scrisă a”.</p>	<p>Comentariu. Aceste prevederi au fost excluse din motivul dublării cu LAB.</p>
<p>Pct. 30 Comitetele specializate urmează să susțină consiliul băncii în anumite domenii specifice și/sau să contribuie la dezvoltarea și perfecționarea cadrului de administrare al activității băncii.</p>	<p>BC „MOBIASBANCĂ” S.A.</p>	<p>61.</p>	<p>Propunem ca a doua propoziție de expus în următoarea redacție: "În acest sens, comitetele specializate trebuie să dispună de un document normativ intern (unul general sau separat pe fiecare comitet) cu privire la</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>În acest sens, fiecare comitet specializat trebuie să dispună de un regulament cu privire la rolul și scopul activității acestuia, aprobat de consiliul băncii, precum și proceduri documentate care să furnizeze reguli clare de activitate a membrilor comitetului.</p>			<p>rolul, scopul și modul de activitate a acestora, precum și regulile de activitate a membrilor comitetelor".</p>	
<p>Pct. 31 Comitetele specializate sunt formate, în exclusivitate, din membri ai consiliului băncii. La ședințele comitetelor pot fi invitate să participe și alte persoane datorită experienței specifice sau datorită faptului că îndrumările oferite de acestea sunt relevante pentru un anumit aspect/domeniu.</p>	<p>BC „ProCreditBank” S.A.</p>	<p>62.</p>	<p>La pct.31 propoziția a 2-a este utilizată expresia ”și alte persoane” care creează interpretări cine ar putea fi aceste persoane angajați ai Băncii și/sau persoane terțe, considerăm necesar de specificat;</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Pct. 32 Numărul membrilor unui comitet specializat nu poate fi mai mic de 3 persoane, iar băncile trebuie să se asigure că un comitet nu este compus în totalitate din același grup de membri din cadrul unui alt comitet și că majoritatea</p>	<p>BC „ProCreditBank” S.A.</p>	<p>63.</p>	<p>La pct.32 în coroborare cu pct.35 pornind de la ideea că comitetele specializate trebuie să interacționeze și să evite discrepante propunem a permite consiliului să decidă constituirea comitetelor din aceeași membri;</p>	<p>Nu se acceptă. Fiecare comitent își are responsabilitățile diferite unul de altul reieșind din domeniul atribuit de către consiliul băncii. Respectiv, dacă comitetele vor fi compuse din unii și aceiași membri este riscul ca aceștia să nu corespundă cerințelor stabilite în acest sens din</p>

membrilor fiecărui comitet sunt independenți.				motivul lipsei de experiență necesară, studii corespunzătoare etc.
Pct. 33 În cazul reunirii comitetelor banca trebuie să dispună de documentele care dezvoltă motivele pentru care au ales să reunească comitetele și modul în care abordarea respectivă ajută la realizarea obiectivelor comitetelor.	BC „ProCreditBank” S.A.	64.	În cazul prevederilor pct.33 în coroborare cu pct.29 nu sînt cert stipulate cazurile de reunire a comitetelor, se creează impresia că aceasta poate avea loc și în alte cazuri decât cel stipulat la pct.29 sau pct.33 ar veni să-l completeze pe pct.29;	Se acceptă.
34. Comitetele specializate se constituie într-un mod care să le permită să exercite o judecată competentă și independentă cu privire la realizarea responsabilităților sale.	Ministerul Justiției al RM	65.	La pct. 10, norma se va revizui în scopul evitării termenilor precum „pe deplin conștienți” și „să interacționeze într-un mod eficient”, or aceștia pot suscita dubii de interpretare. Similar se va revedea și pct. 34, 53 (cuvintele „judecata competentă”).	Se acceptă.
	BC „Moldova Agroindbank” S.A. BC „MOBIASBANCĂ” S.A.	66.	Considerăm oportun de substituit cuvântul „trimestrial” cu cuvântul „semianual”, deoarece nu toate comitetele (de ex. Comitetul de Numire,	Se acceptă.

			Comitetul de Remunerare) pot avea subiecte de raportat trimestrial.	
	BC „ProCreditBank” S.A.	67.	La pct.36 se cere specificarea în ce mod să se facă raportarea, este necesar de convocat ședințele consiliului sau aceasta poate avea loc prin transmiterea proceselor-verbale ale comitetelor specializate, având în vedere că membrii comitetelor specializate sunt doar membri ai consiliului băncii;	Se acceptă.
Pct. 37 Agenda, dezbaterile, concluziile și rezultatele obținute în urma ședințelor comitetelor specializate trebuie să fie documentate.	BC „MOBIASBANCA” S.A.	68.	După pct. 37, prin analogie cu pct.176, propunem de adăugat un punct nou cu următorul conținut: "In cazul in care banca este o filiala a unei bănci străine, precum și în cazul sucursalei băncii străine, funcțiile comitetelor specializate se repartizează conform principiilor stabilite de către banca din tara din origine, cu condiția acoperirii tuturor	Se acceptă.

			aspectelor stabilite de prezentul regulament."	
	BC „ProCreditBank” S.A.	69.	nu este specificată periodicitatea ședințelor comitetelor specializate, de către cine se semnează procesul-verbal, în ce termen etc.;	Comentariu. Banca va stabili periodicitatea de sine stătător, reieșind din specificul activității acesteia și ținând cont de obiectivele formării comitetelor specializate.
Secțiunile 2 <i>Comitetul de Audit</i> și 3 <i>Comitetul de Administrare a Riscurilor</i> de la Cap. III	MEI	70.	Secțiunile 2 și 3 de la Cap. III din proiectul Regulamentului, care expun cerințele față de Comitetul de Audit și Comitetul de Administrare a Riscurilor din cadrul băncii, necesita a fi reconsiderate. Conform prevederilor art.44, alin.(6) din LAB și pct.29 din proiect, banca poate să reunească/comaseze aceste 2 comitete, cu permisiunea Băncii Naționale a Moldovei. Reunirea comitetelor menționate trebuie să fie urmata și de reglementări adecvate față de membrii comitetului reunit, care nu pot fi aceleași ca și in cazul comitetelor distincte. De ex., la pct.38 din proiect este prevăzut	Se acceptă.

			ca, președintele comitetului de audit trebuie să fie un membru independent, însă față de Președintele comitetului de administrare a riscurilor astfel de cerință nu este indicată. În aceste condiții, se constată confuzii în conformarea organizatorică a comitetului reunificat și anume, care cerințe de conformare trebuie să le respecte Președintele comitetului de administrare a riscurilor. La fel se identifice și alte cerințe care nu sunt similare față de membrii comitetelor distincte.	
<p>Pct. 39 Membrii comitetului de audit în ansamblul său trebuie să dețină experiență recentă practică și relevantă în domeniul bancar sau trebuie să dispună, în urma activităților anterioare, de o experiență profesională suficientă legată în mod direct de activitatea bancară. <u>Cel puțin unul dintre membrii comitetului de audit trebuie să dispună de cunoștințe și</u></p>	MEI	71.	Considerăm că sintagma „cel puțin unul dintre membrii comitetului de audit trebuie să dispună de cunoștințe și competente în domeniul contabilității și/sau al auditului”, .. necesită a fi revăzută. Competența unei persoane în domeniul contabilității fără a menționa care domeniu al contabilității) nu este relevantă pentru membrul comitetului de	Se acceptă.

<u>competențe în domeniul contabilității și/sau al auditului.</u>		<p>audit. Pornind de la complexitatea funcțiilor comitetului de audit, limitarea cel puțin a unui membru la cunoștințe de contabilitate nu este suficient pentru realizarea funcției corespunzătoare, de aceea ar fi oportun ca membrul comitetului de audit să dispună de cunoștințe în domeniul financiar, care integrează și cunoștințele generale din domeniul contabilității.</p>	
	BC „Moldindconbank” S.A.	<p>72. Este necesar de specificat dacă în p. 39 se prezumă un membru al comitetului de audit, altul decât președintele comitetului de audit (p. 38).</p>	<p>Nu se acceptă. Președintele comitetului la fel este membru al comitetului, dat fiind faptul că este ales din cadrul acestora.</p>
	BC „Moldova Agroindbank” S.A.	<p>73. Considerăm necesar de substituit cuvintele "recentă practică" cu cuvântul "necesară." iar după sintagma "în urma activităților" de introdus sintagma "și practicii".</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>Pct. 40 Fără a aduce atingere responsabilităților atribuite membrilor consiliului băncii, comitetul de audit are, printre altele, următoarele responsabilități:</p> <p>..</p> <p>c) monitorizează eficacitatea sistemelor de control intern și de administrare a riscurilor și, dacă este cazul, funcția sa de audit intern, cu privire la raportarea financiară a băncii auditate, fără a aduce atingere independenței acesteia;</p> <p>d) monitorizează eficacitatea sistemelor de control intern și de administrare a riscurilor și, dacă este cazul, funcția sa de audit intern, cu privire la raportarea financiară a băncii auditate, fără a aduce atingere independenței acesteia;</p> <p>e) monitorizează auditul statutar al situațiilor financiare anuale și consolidate, după caz, în special desfășurarea acestuia;</p>	<p>BC „Moldindconbank” S.A.</p>	74.	<p>Este necesar de concretizat la care rapoarte de audit se face referință: ale auditului statutar sau ale auditului intern.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>Ministerul Justiției al RM</p>	75.	<p>La pct. 40 lit. d) și f) se vor exclude cuvintele „În vigoare” ca fiind inutile (obiecție valabila și pentru restul referințelor la legislație in vigoare din proiect).</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p>	76.	<p>Consideram necesar de substituit cuvintele "printre altele" cu sintagma „nelimitându-se însă la acestea".</p> <p>Totodată, solicităm asistență și clarificare a subpunctului c), căci se subînțelege că Comitetul de Audit monitorizează eficacitatea sistemelor de control intern și de administrare a riscurilor doar prin prisma raportării financiare. Totodată, solicităm o clarificare privind sintagma "fără atingerea independenței acesteia".</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă. Consiliul băncii este organul care supraveghează și asigură eficacitatea activității funcțiilor de control intern, respectiv comitetul de audit are doar responsabilități de monitorizare, iar fraza "fără atingerea independenței acesteia" înseamnă că pe lângă prezenta cerință, rămân valabile cerințele privind independența raportării financiare.</p> <p>Se acceptă.</p>

<p>f)răspunde de procedura de selecție a societății de audit și recomandă societatea de audit care urmează a fi desemnată pentru auditul statutar în conformitate cu cerințele legislației în vigoare și actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei;</p> <p>..</p> <p>j) primește, analizează și ține cont de <u>rapoartele de audit</u>.</p>		<p>Consideram oportun de exclus la litera e), cuvintele "după caz".</p> <p>Consideram că la punctul 40, la descrierea responsabilităților Comitetului de Audit nu se regăsesc suficiente responsabilități. Astfel, considerăm necesar completarea cu următoarele subpuncte:</p> <p>k) analizează și aprobă sfera de cuprindere și frecvența auditului intern;</p> <p>l) verifică adoptarea la timp de către organul executiv al băncii a măsurilor corective necesare pentru a remedia deficiențele legate de control, neconformarea cu cadrul legal de reglementare, cu politicile, precum și cu alte probleme identificate de auditori;</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>BC „ProCreditBank” S.A.</p>	<p>77. propunem a elimina interdicția impusă privind președintele comitetului de audit va</p>	<p>Nu se acceptă. Pentru a asigura eficacitatea comitetului de audit, care necesită personal cu cunoștințe specifice, aceste două funcții</p>

			președintele consiliului băncii, considerând-o neîntemeiată;	responsabile nu pot fi comasate. Legislația UE în domeniul guvernatei corporative prevede la fel.
Pct. 45 Fără a aduce atingere responsabilităților atribuite membrilor consiliului băncii comitetul de administrare a riscurilor are, printre altele, următoarele responsabilități:	BC „Moldova Agroindbank” S.A.	78.	Considerăm necesar de substituit cuvintele "printre altele" cu sintagma „nelimitând-se însă la acestea".	Se acceptă.
Pct. 47 Membrii comitetului de administrare a riscurilor, la nivel individual și colectiv, trebuie să aibă experiență recentă practică și relevantă în domeniul de administrare a riscurilor sau trebuie să dispună, în urma activităților anterioare, de o experiență profesională suficientă legată în mod direct de administrarea riscurilor.	BC „Moldova Agroindbank” S.A.	79.	Considerăm necesar de substituit sintagma "recentă practică" cu cuvântul "necesară", iar după sintagma „În urma activităților" propunem de introdus sintagma „și practice”.	Se acceptă.
	Ministerul Justiției al RM	80.	La pct. 47 cuvintele „trebuie să aibă experiență recenta practica" și „experiență profesionala suficienta" poarta un caracter incert. Astfel, se va tine cont ca, norma	Se acceptă.

			juridica trebuie să fie formulată clar și precis, fără a lasă loc de interpretări și dubii.	
	BC „COMERTBANK” S.A.	81.	De redat similar punctelor 39 si 31. În situația BC „COMERTBANK” S.A. ca exemplu Membrii Consiliului sunt și membrii Comitetului de risc și audit și membrii vor fi specializat îngust (3 membri în riscuri). Conform art. 41 si 44 din nr. 202/2017 cere o diversitate de competențe. Sunt și cerințele pentru membri de la punctul 39 si 60, și respectarea lor face Consiliul Băncii sa fie prea numeros.	Nu se acceptă. Sectorul bancar este unul foarte reglementat, având în vedere importanța acestuia în economie și riscurile la care se expun băncile, care operează cu banii populației. Respectiv, organul de conducere a băncii este subiect al reglementărilor riguroase, pentru a asigura o guvernare corporativă solidă în bănci. Cerința de membri ai comitetelor ce corespund cerințelor de competență profesională, este o măsură în acest sens, care face parte din regulile aplicabile în sectorul bancar. Mai mult, cerințele din <i>Regulament</i> sunt conforme legislației UE și celor mai bune practici în domeniul guvernantei corporative.
Pct. 48 Comitetul de numire trebuie să reprezinte o combinație optimă de competențe și experiență adecvată cu privire la procesul de selecție și cerințele privind evaluarea adecvării candidaților	BC „Moldindconbank” S.A.	82.	Se propune completarea cu sintagma „și a funcțiilor cheie”, ținând cont de prevederile pct.49	Se acceptă.

pentru posturile în organul de conducere al băncii.				
<p>Pct. 49 Fără a aduce atingere responsabilităților atribuite membrilor consiliului băncii, comitetul de numire are, printre altele, următoarele responsabilități:</p> <p>a) identifică și evaluează de sine stătător candidați pentru ocuparea pozițiilor libere în cadrul consiliului și prezintă spre aprobare de către consiliul băncii, după care candidații aprobați sunt înaintați spre aprobare către adunarea generală acționarilor;</p> <p>b) identifică și evaluează de sine stătător sau din lista candidaților propuși de către consiliu candidați pentru ocuparea pozițiilor libere în cadrul organului executiv și a funcțiilor cheie și prezintă spre aprobare consiliului;</p> <p>g) examinează periodic politica organului de conducere în ceea ce</p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p>	83.	<p>Considerăm necesar de substituit cuvintele "printre altele" cu sintagma „nelimitând-se însă la acestea". De asemenea consideram necesar ca la litera a), după cuvintele „prezintă spre aprobare" se introduc cuvintele „candidaturile acestora".</p> <p>Totodată, propunem următoarea redacție pentru litera b) "identifică și evaluează de sine stătător sau din lista candidaților propuși de către consiliu ori conducătorul organului executiv candidați pentru ocuparea pozițiilor libere în cadrul organului executiv și prezintă spre aprobare consiliului".</p>	Se acceptă.
<p>g) examinează periodic politica organului de conducere în ceea ce</p>	<p>BC „Victoriabank” S.A.</p>	84.	<p>Considerăm ca pentru asigurarea unor prevederi clare și previzibile, atribuția consiliului de a aproba în funcție personalul în funcții-cheie, necesită a fi expusă în mod expres la pct. 13.</p>	Se acceptă.

<p>privește selecția și numirea membrilor organului executiv și a persoanelor care dețin funcții cheie și face recomandări consiliului.</p>		<p>Fiind o atribuție importantă aceasta trebuie să fie regăsită, la punctul care vizează atribuțiile consiliului. Totodată, considerăm ca Regulamentul trebuie să clarifice cine aprobă în funcție personalul în funcții-cheie, care potrivit reglementarilor BNM va fi supus doar "notificării" către BNM. Considerăm ca sintagma "sau" de la pct. 49 lit. b) necesită a fi substituită cu sintagma "si/sau". Altfel, în redacția propusă, comitetul de numire NU va putea identifica și evalua alți candidați decât cei propuși de consiliu.</p>	
	<p>BC „ProCreditBank” S.A.</p>	<p>85. lit.a) se creează necesitatea unei aprobări duble de aceea propunem soluția de informarea consiliului de către comitet și aprobarea de către adunarea generală a acționarilor a candidaților propuși;</p> <p>lit.f) propunem a substitui sintagma ”<i>privește selecția și numirea membrilor organului</i></p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă. Mesajul pct.49 lit. f) este atribuția de a examina Politica organului de conducere</p>

			<i>executiv” cu ”privește selecția dintre candidații propuși de către Comitet..”, având în vedere prevederile pct.49 lit.b) ale proiectului;</i>	în ceea ce privește selecția și numirea membrilor organului executiv și a persoanelor care dețin funcții cheie. Propunerea înaintată de bancă schimbă esența prevederii reoferindu-se numai la procesul de selecție de către comitet a candidaților.
	BC „MOBIASBANCĂ” S.A.	86.	După cuvântul "de sine stătător" de adăugat cuvintele "sau din lista candidaților propuși de acționari".	Se acceptă.
Pct. 55 Fără a aduce atingere responsabilităților atribuite membrilor consiliului băncii, comitetul de remunerare are, printre altele, următoarele responsabilități: a) răspunde de pregătirea hotărârilor privind remunerarea ce urmează a fi adoptate de consiliu, în special cu privire la remunerarea membrilor organului executiv, precum și a	BC „Moldova Agroindbank” S.A.	87.	Considerăm necesar de substituit cuvintele "printre altele" cu sintagma „nelimitându-se însă la acestea”. De asemenea, propunem ca la litera a) de exclus sintagma „,precum și a persoanelor care dețin funcții cheie".	Se acceptă. Nu se acceptă. Persoanele ce dețin funcții cheie fac parte și din personalul identificat. Respectiv ,remunerarea acestor funcții ce au un impact semnificativ asupra profilului de risc al unei bănci nu trebuie să conțină stimulente pentru o asumare de riscuri excesive sau pentru vânzarea abuzivă de produse.

<p>persoanelor care dețin funcții cheie;</p> <p>e) revizuieste numirea consultantilor de remunerare externi pe care consiliul poate decide să îi angajeze pentru consultanță sau asistență;</p> <p>g) evaluează mecanismele și sistemele adoptate pentru a se asigura că sistemul de remunerare ia în considerare în mod corespunzător toate tipurile de riscuri, nivelurile de lichiditate și capital și că politica de remunerare generală este în concordanță cu și promovează o</p>			<p>Totodată, propunem ca textul de la litera e) să aibă următoarea redacție "revizuieste procedura de numire a consultantilor externi pe care consiliul poate decide să îi angajeze pentru consultanță sau asistență în domeniul politicii de remunerare";.</p> <p>De asemenea propunem ca la litera g), după cuvintele „toate tipurile de riscuri” de introdus cuvântul „semnificative”.</p>	<p>Se acceptă parțial. Propunerea băncii schimbă esența prevederii pentru ca se referă la proces, pe când prevederea din Regulament se referă la revizuirea candidaturii persoanei.</p> <p>Nu se acceptă. O politică de remunerare prudentă și adecvată trebuie să ia în considerație toate riscurile identificate și impactul lor asupra politicii respective.</p>
<p>administrare a riscurilor solidă și eficientă și este aliniată cu modelul de afaceri, obiectivele, cultura și valorile corporative și cu interesele pe termen lung ale băncii;</p>	<p>BC „ProCreditBank” S.A.</p>	<p>88.</p>	<p>la pct.55 lit.a) nu este clară cauza utilizării sintagmei ”<i>în special</i>”;</p> <p>la pct.55 lit.g) nu este indicat după expresia ”<i>în concordanță cu</i>” cerințele exacte;</p>	<p>Comentariu. Expresia „în special” se utilizează pentru o detaliere, clarificare și accentuare a unui element care face parte dintr-o mulțime.</p> <p>Se acceptă.</p>

<p>Pct. 57 Comitetul de remunerare trebuie: b) să aibă resurse financiare adecvate și acces nelimitat la toate informațiile și datele provenite de la funcțiile de control independente, inclusiv de la funcția de administrare a riscurilor;</p>	<p>BC „ProCreditBank” S.A.</p>	<p>89.</p>	<p>lit.b) nu este clar ce ar însemna ”Comitetul de remunerare trebuie. să aibă resurse financiare adecvate ..” și cum ar trebui să aibă loc această competență;</p>	<p>Comentariu. Întru realizarea afectivă a responsabilităților în cadrul bugetului băncii pot fi alocate mijloace financiare pentru necesitățile comitetului (instruiri, softuri, angajarea de consultanți, etc.)</p>
<p>Pct. 59 Un membru al comitetului de administrare a riscurilor trebuie să participe la ședințele comitetului de remunerare, în condițiile în care crearea ultimului este obligatorie, și viceversa.</p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p>	<p>90.</p>	<p>Considerăm oportun de exclus punctul 59 din Proiect, pentru că considerăm că un singur membru al unui comitet nu poate sa se expună în numele întregului comitet.</p>	<p>Nu se acceptă. Rolul acestui membru este unul consultativ și de informare pentru un proces de luare a deciziilor eficiente în cadrul comitetelor.</p>
<p>Pct. 60 Membrii comitetului de remunerare trebuie să dețină cunoștințe adecvate la nivel colectiv, competență și experiență profesională privind politicile și practicile de remunerare, administrarea riscurilor și activitățile de control, în special cu privire la</p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p>	<p>91.</p>	<p>Considerăm necesar de exclus sintagma ”,administrarea riscurilor și activitățile de control,”.</p>	<p>Nu se acceptă. Unul din pilonii de bază a politicii de remunerare la nivelul băncii este corelarea remunerării cu nivelul riscurilor, or, considerarea riscurilor la stabilirea nivelului de remunerare.</p>

mecanismul pentru alinierea structurii remunerării la profilul de risc și capital ale băncii.				
Pct. 61 Organul executiv este responsabil de conducerea activității curente a băncii și poartă răspundere în fața consiliului pentru performanța financiară a acesteia. În acest scop, organul executiv este obligat să asigure implementarea adecvată a cadrului de administrare a activității băncii, să elaboreze și să aprobe, după caz, reglementările interne secundare <u>aprobate de către consiliul băncii.</u>	BC „Moldova Agroindbank” S.A.	92.	De exclus expresia „aprobate de către consiliul băncii”, deoarece reglementările interne secundare sunt aprobate de organul executiv al băncii.	Se acceptă.
	BC „Victoriabank” S.A.			
	BC „Moldindconbank” S.A.			
	BC „ProCreditBank” S.A.	93.	expresia ” <i>poartă răspundere</i> ” a substitui cu expresia ” <i>este responsabil</i> ”;	
Pct. 63 Pentru promovarea și asigurarea unei activități eficiente a băncii, organul executiv este responsabil de: 1) realizarea atribuțiilor prevăzute la art. 42 (2) din Legea nr. 202/2017; ..6) <u>asigurarea integrității sistemelor contabile și de</u>	BC „Moldindconbank” S.A.	94.	De exclus expresia „asigurarea integrității sistemelor contabile și de raportare financiară”, deoarece ține de atribuțiile Consiliului, în temeiul art. 41(3), lit. g) al Legii 202/2017.	Se acceptă.
	Ministerul Justiției al RM	95.	La pct. 63 subpct. 1) propunem substituirea textului „art. 42 (2)” cu textul „art. 42	Se acceptă.

<p>raportare financiară și asigurarea furnizării către consiliul băncii a informației corecte și veridice; 7) furnizarea cu regularitate și în mod adecvat consiliului cel puțin a informațiilor enumerate la art.42 (3) din Legea privind activitatea băncilor 202/2017;</p>			<p>alin. (2)" (obiecție valabila și pentru sbp. 7) din același punct).</p>	
<p>Pct. 66 Organul executiv, în funcție de caracterul, complexitatea și volumul activității băncii, poate constitui comitete specializate, altele decât comitetele specializate pe lângă consiliu, care să-l asiste în îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin, dar nu este în drept să delege atribuțiile sale comitetelor respective.</p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p>	<p>96.</p>	<p>Considerăm necesar de exclus sintagma „, dar nu este în drept sa delege atribuțiile sale comitetelor respective”, deoarece poate crea confuzia că comitetele respective (de ex. Comitetul ALCO, Comitetul pentru credite etc.) nu pot adopta decizii.</p>	<p>Nu se acceptă. Orice comitet este instituit întru acordarea consultațiilor organului de conducere pentru ca ultimul să fie capabil de a lua decizii corecte și eficiente. Respectiv, comitele pot să adopte la nivelul acestora careva decizii, însă, după cum decurge din spiritul LAB, deciziile finale asupra tuturor aspectelor ce țin de activitatea băncii trebuie să fie luate de organul de conducere, după caz, de consiliu sau de organul executiv în funcție de atribuțiile conferite acestora.</p>
<p>P. 67 Membrul organului executiv poate fi numit șef (coordonator) al funcției de administrare a riscurilor sau al funcției de conformitate, cu condiția că</p>	<p>BC „Moldindconbank” S.A.</p>	<p>97.</p>	<p>1) Considerăm oportună delimitarea atribuțiilor/rolurilor între <i>șeful funcțiilor de administrare a riscurilor/conformitate</i> și <i>coordonatorul funcțiilor de</i></p>	<p>Nu se acceptă. Atribuțiile și rolurile membrului organului executiv care este șeful sau coordonatorul funcțiilor de control vor fi determinate prin reglementările interne primare a băncii ținând cont de</p>

<p>membrul respectiv nu mai are alte atribuții sau responsabilități în cadrul organului executiv care pot compromite activitățile de control intern derulate de membrul respectiv și independența funcțiilor de control intern în cauză referite în <u>Secțiunea 2</u> din Capitolul III, Titlul IV din prezentul Regulament.</p>		<p><i>administrare a riscurilor/conformitate</i>, ținând cont de limitările aferente acestor atribuții specificate în secțiunile 2 și 3 din Capitolul III, Titlul IV (în special pct.199)</p> <p>2) De completat cu „și Secțiunea 3” după „Secțiunea 2”.</p>	<p>prevederile Secțiunii 1-3 din Capitolul III, Titlul IV din Regulament. Și prevederile p.67.</p> <p>Se acceptă.</p>
	<p>BC „MOBIASBANCĂ” S.A.</p>	<p>98. Prevederile pct.67 contravin principiului independenței funcțiilor de administrare a riscurilor și conformitate, care trebuie sa raporteze direct Consiliului Băncii, astfel asigurând-se independența funcțiilor in cauza, precum si contravin pct. 199 din Proiect. Conform principiilor de Guvernata Corporativa adoptate de către Comitetul Basel pentru Supraveghere Bancara, șefii acestor funcții nu trebuie sa fie și membri ai Organului Executiv. Consideram ca redacția</p>	<p>Se acceptă parțial. Prevederea Regulamentului este în conformitate cu Ghidurile UE aferente guvernării corporative. Astfel coordonatorul funcțiilor de administrare a riscurilor/conformitate sau CRO poate fi numit în bancă pentru a oferi mai multă autoritate acestuia în procesele de luare a deciziilor cu privire la expunerile băncii în cadrul organului executiv. Activitatea acestei persoane trebuie sa fie separată și distinctă de alte funcții executive. Ca urmare pentru a nu compromite independența acestor funcții aceștia nu trebuie să aibă atribuții de conducere</p>

		<p>punctului/punctelor în cauza trebuie să reflecte dreptul Băncilor de a nominaliza un membru al organului executiv în calitate de responsabil/coordonator al funcțiilor de control în cauza, pentru a nu fi confundat cu Șeful Funcției de Administrare a Riscurilor sau Conformitate. Totodată, conform aceluiași principii de guvernare corporativă menționate anterior, numirea unui membru al organului executiv în calitate de CRO — Chief Risk Officer, se atribuie băncilor mari, complexe și cu prezență internațională.</p> <p>Pentru evitarea unor interpretări/abordări greșite/diferite, având în vedere prevederile Proiectului cu privire la administrarea riscului operațional, care includ și sub-categoriile acestuia cum sunt riscul de conformitate și riscul TIC, apare întrebarea de către</p>	<p>precum ceilalți membri ai organului executiv.</p> <p>Numirea Coordonatorului funcțiilor de administrare a riscurilor/conformitate sau CRO-ului este opțională pentru bănci.</p> <p>Comentariu.</p> <p>Având în vedere responsabilitățile funcției de administrare a riscurilor prevăzute la pct.188 și a celei de conformitate stabilite la pct. 207 din regulament, riscul operațional nu se află în aria de activitate ale ambelor funcții. În cazul în care aceste funcții au fost</p>
--	--	---	---

	<p>BC „COMERȚBANK” S.A.</p>	<p>99.</p>	<p>care funcție de control este gestionat riscul operațional Cu subcategoriile sale, de către Funcția de Gestionare a Riscurilor sau de către Funcția de Conformitate. Totodată, consideram oportun existența dreptului băncilor de a stabili propriile modele de gestionare a riscului operațional în calitate de funcție de control al liniei a doua de apărare.</p> <p>Este similar cu pct. 191? De descris mai clar cine poate fi și ce funcții trebuie să dețină.</p>	<p>constituite separat, funcția de conformitate este responsabilă de administrarea riscului de conformitate însă aceasta cooperează și face schimb de informații cu funcția de administrare a riscurilor. În caz că cele două funcții au fost combinate, funcția combinată va fi responsabilă. Băncile își stabilesc propriile aranjamente de administrare a riscurilor, ce nu contravin Regulamentului și legislației aplicabile băncilor.</p> <p>Comentariu. Nu este clară propunerea băncii, deoarece punctele 191 și 67 nu au similaritate în prevederi. Dacă s-au avut în vedere prevederile pct. 199 – acesta a fost modificat pentru claritate.</p>
<p>Pct. 68 Organul de conducere al băncii este responsabil pentru existența unui cadru de administrare al activității riguros conceput, care să includă cel puțin următoarele aspecte: a) o structură organizatorică clară, cu linii de responsabilitate</p>	<p>BC „Moldindconbank” S.A.</p>	<p>100.</p>	<p>Conform prevederilor art. 38(1) al Legii 202/2017 ar fi necesară completarea pct.68 cu lit. d) cu următorul conținut: „un proces de evaluare a adecvării lichidității”: <i>Notă:</i>art. 38(1) al Legii 202/2017:„,Fiecare bancă trebuie să dispună de un cadru</p>	<p>Nu se acceptă. Procesul intern de evaluare a adecvării lichidității (ILAAP) va fi reglementat după introducerea cerințelor aferente lichidității și anume cerințe față de indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate (LCR). Aceste prevederi vor fi transpuse în actele normative treptat pe parcursul a. 2019-2020.</p>

<p>bine definite, transparente și coerente;</p> <p>b) procese eficiente de identificare, administrare, monitorizare și raportare a riscurilor la care este sau ar putea fi expusă (simulări de criză);</p> <p>c) un proces de evaluare a adecvării capitalului la riscuri (ICAAP);</p> <p>d) mecanisme adecvate de control intern, inclusiv proceduri administrative și contabile riguroase;</p> <p>e) sistemele informaționale adecvate necesităților băncii și asigurarea continuității activității acesteia;</p> <p>f) mecanisme de conformare cerințelor de transparență și publicare a informațiilor;</p> <p>g) politici și practici de remunerare.</p>			<p><i>de administrare a activității riguros conceput, care să includă o structură organizatorică clară, cu linii de responsabilitate bine definite, transparente și coerente, procese eficiente de identificare, administrare, monitorizare și raportare a riscurilor la care este sau ar putea fi expusă (simulări de criză), un proces de evaluare a adecvării capitalului la riscuri, un proces de evaluare a adecvării lichidității, mecanisme adecvate de control intern, inclusiv proceduri administrative și contabile riguroase, politici și practici de remunerare care să promoveze și să fie în concordanță cu o administrare sănătoasă și eficace a riscurilor”.</i></p> <p>În continuare lit. d) va deveni lit. e) ș.a.m.d.</p>	
<p>Pct. 70 Banca este obligată să-și desfășoare activitățile, inclusiv să</p>	<p>BC „Moldindconbank” S.A.</p>	<p>101.</p>	<p>De substituit sintagma „actele interne” cu sintagma „reglementările interne”.</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>efectueze operațiunile și să presteze servicii în strictă conformitate cu cadrul de administrare a activității acesteia. <u>Actele interne</u> aferente desfășurării activității trebuie să fie aplicabile pentru toate nivelele băncii, inclusiv la nivel de sucursală și/sau subdiviziune structurală a băncii pentru a îndeplini toate cerințele de organizare/desfășurare a activității.</p>				
<p>Pct. 74 Banca trebuie să mențină un ansamblu adecvat de competențe de bază la nivel operațional aferent activităților externalizate, astfel încât să aibă capacitatea de a relua, dacă este cazul, controlul direct asupra activității externalizate și să dispună de politici în domeniul externalizării, ținând cont de Regulamentul nr.241 din 3 noiembrie 2011 privind</p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p>	<p>102.</p>	<p>Considerăm oportun de exclus sintagma „nr. 241 din 3 noiembrie 2011”, iar la final de completat cu textul „ , aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.241 din 3 noiembrie 2011”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>Ministerul Justiției al RM</p>	<p>103.</p>	<p>La pct. 74 se va rectifica referința la Regulamentul privind externalizarea activităților și operațiunilor băncii scriindu-se - Regulamentul cu privire la</p>	<p>Se acceptă.</p>

externalizarea activităților și operațiunilor băncilor.			externalizarea activităților și operațiunilor băncii, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr. 241 din 3 noiembrie 2011.	
	BC „ProCreditBank” S.A.	104.	după cuvântul ” <i>externalizate</i> ” de adăugat expresia ” <i>sau un plan de reintegrare corespunzător</i> ”;	Se acceptă.
Pct. 79 Banca care are stabilită o structură organizatorică complexă fără raționamente economice clare sau motiv legal, poate fi subiect a unei supravegheri mai intensive în scopurile legate de spălarea banilor și alte crime financiare.	BC „Moldova Agroindbank” S.A.	105.	Considerăm necesar de înlocuit textul „spălarea banilor și alte crime financiare” cu textul „prevenirea spălării banilor și altor infracțiuni economice”	Comentariu. Prevederea a fost exclusă.
	BC „COMERȚBANK” S.A.	106.	Nu sunt clare, de descris punctele date mai detaliat/express.	Comentariu. Prevederea a fost exclusă.
Pct. 80 Organul de conducere trebuie să dispună de politici clare și documentate cu privire la modul în care trebuie respectate aceste standarde. Aceste politici trebuie: ..	BC „Moldova Agroindbank” S.A.	107.	Considerăm că cuvintele „infracțiuni economice și financiare” să fie substituite cu cuvintele „acțiunile economice și financiare ilegale”.	Se acceptă.
	Consiliu Concurenței	108.	Consideram oportun in textul lit. c) a pct. 80 al proiectului Regulamentului, sintagma	Se acceptă.

<p>c) să stabilească principii și să prezinte exemple de comportament acceptabil și inacceptabil corelat, în special, cu raportarea financiară eronată și cu conduita neadecvată, cu infracțiuni economice și financiare, inclusiv acțiuni de spălare a banilor, practici monopoliste, sancțiuni financiare, mită și corupție, manipularea pieței și a tranzacțiilor și alte încălcări ale legilor privind protecția consumatorilor;</p>			<p>„practici monopoliste” să fie substituită cu sintagma „practici anticoncurențiale, acțiuni de concurență neloială”, așa cum este utilizat în sensul prevăzut de p.101 lit. c) al Ghidului Autorității Bancare Europene privind cadrul de administrare a activității - „practici antitrust”.</p>	
	<p>BC „COMERTBANK” S.A.</p>	<p>109.</p>	<p>De descris punctele date mai detaliat/expres.</p>	<p>Nu se acceptă. Referitor la subiectul valorilor corporative și codul de conduită, pe lângă stabilirea obligației creării unui cod de conduită și implementării acestuia, rolul <i>Regulamentului</i> este de a stabili principii, direcții/ orientări și minimul necesar care trebuie să conțină un astfel de cod. Nu se urmărește scopul de descrie conținutul expres al acestui cod în <i>Regulamentul</i>.</p>
<p>Pct. 90 Măsurile băncii de a gestiona sau, dacă este cazul, de a atenua conflictele de interese trebuie să <u>fie documentate</u> și acestea trebuie să includă, printre altele:</p>	<p>BC „Victoriabank” S.A.</p>	<p>110.</p>	<p>Nu sunt explicite, clare prevederile evidențiate.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>BC „ProCreditBank” S.A.</p>	<p>111.</p>	<p>nu este clar ce înseamnă expresia ”persoane diferite”;</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>a) o separare adecvată a sarcinilor, inclusiv prin numirea unor persoane diferite care să fie responsabile pentru activitățile care generează conflicte de interese în cadrul procesului tranzacțiilor sau atunci când se prestează servicii sau prin alocarea responsabilității de supraveghere și raportare a unor astfel de activități care generează conflicte de interese către persoane diferite;</p> <p>b) <u>stabilirea de bariere informaționale, inclusiv prin separarea fizică a anumitor linii sau unități de activitate;</u></p>				
<p>Pct. 95 <u>Politica privind conflictele de interese trebuie să vizeze identificarea conflictelor de interese ale personalului, inclusiv a intereselor membrilor apropiați ai familiilor acestora..</u></p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p>	<p>112.</p>	<p>Expresia "membrilor apropiați ai familiilor acestora" sunt prea generale și lasă loc interpretărilor.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>BC „Victoriabank” S.A.</p>	<p>113.</p>	<p>Nu sunt explicit clare prevederile evidențiate.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Pct. 96 <u>În ceea ce privește conflictele de interese care ar putea rezulta din relațiile anterioare, banca trebuie</u></p>	<p>BC „MOBIASBANCĂ” S.A.</p>	<p>114.</p>	<p>La pct. 96 și 97 solicitarea de a declara conflictele de interes, care ar putea rezulta din relații anterioare (din pct. 96) și cele</p>	<p>Se acceptă parțial. Conflictul de interes poate apărea la orice nivel în bancă și poate fi permanent sau unic (de exemplu, legat de anumită</p>

<p><u>să stabilească un interval de timp adecvat, dar nu mai mic de 5 ani ca personalul să raporteze astfel de conflicte de interese, pe baza faptului că acestea ar putea avea totuși un impact asupra comportamentului și participării personalului la luarea deciziilor.</u></p>	<p>BC „Moldindconbank” S.A.</p>		<p>referitor la alte locuri de munca actuale și anterioare (pct. 97, d) pentru un interval de timp de minim 5 ani, este prea exagerata, luând in calcul ca aceasta prevedere se răsfrânge asupra tuturor angajaților băncii. In cazul dat, daca se solicita de a acumula informația pentru minim 5 ani, propunem Ca aceasta prevedere să fie aplicabila doar in raport cu membrii personalului indicați în Anexa nr. 1. În caz contrar, este necesară stabilirea unor mecanisme fezabile de obținere și monitorizare a informațiilor specificate în pct.96.</p>	<p>tranzacție, sau selecție a unui furnizor), respectiv, aceasta se aplică tuturor angajaților băncii. Prevederea respectivă este o cerință de gestionare/prevenire a efectelor negative și riscurilor asociate cu apariția situațiilor de conflict de interese între bancă și interesele personale ale angajaților legate inclusiv de relațiile anterioare, care pot influența negativ asupra îndeplinirii responsabilităților acestora, și, ea (prevederea) trebuie să fie parte a unei politici de prevenire a conflictelor de interese adecvate la nivel de bancă.</p>
	<p>BC „Victoriabank” S.A.</p>	<p>115.</p>	<p>Nu sunt explicite, clare prevederile evidențiate.</p>	<p>Comentariu. Unii angajați pot avea relații personale sau profesionale cu foști clienți, furnizori sau alte părți. Astfel de relații care ar putea genera un conflict de interes cu interesele băncii, trebuie raportate, monitorizate, evaluate și minimizate riscurile legate de acestea.</p>

<p>Pct. 97 Politica privind conflictele de interese trebuie să acopere cel puțin următoarele situații sau relații în care pot apărea conflicte de interese în legătură cu:</p> <p>..</p> <p>c) <u>relațiile personale sau profesionale cu personalul băncii sau entitățile incluse în perimetrul consolidării prudentiale;</u></p> <p>..</p> <p>d) <u>alte locuri de muncă actuale și locuri de muncă anterioare în intervalul de timp adecvat, dar nu mai mic de 5 ani;</u></p> <p>e) influența politică sau relațiile politice.</p>	BC „Moldova Agroindbank” S.A.	116.	Criteriaul „influența politică și relațiile politice“ sunt prea generale și lasă loc de interpretări, fapt care nu asigură coerența și clarificarea actului normativ.	Se acceptă.
	BC „COMERTBANK” S.A.	117.	Cerințele față de conflict denaturează esența conflictului. De exclus lit. c)	Nu se acceptă. Situațiile descrise la pct.97 din <i>Regulament</i> nu reprezintă cerințe față de conflict, ci reprezintă o listă minimă de circumstanțe care trebuie luate în considerare pentru prevenirea și administrarea riscurilor legate de conflicte de interes și setarea măsurilor în acest sens. Lit.c) nu poate fi exclusă, deoarece situația descrisă la lit. c) poate sta la baza unui conflict de interes.
	BC „Victoriabank” S.A.	118.	Nu sunt explicite, clare prevederile evidențiate.	Comentariu. Ce tine de perimetrul de consolidare vezi comentariile din recomandarea nr.4. Ce tine de termenul de 5 ani vezi recomandarea nr. 116.
<p>Pct. 98 Fără a aduce atingere pct. 90-96 băncile trebuie să țină cont de faptul că a fi deținător de cotă în capitalul unei bănci sau a avea</p>	BC „Moldova Agroindbank” S.A. BC „Victoriabank” S.A.	119.	Considerăm necesar de definit termenul "prag de minimis", deoarece nu sunt explicite, clare aceste prevederi.	Se acceptă.

<p>conturi personale sau împrumuturi, ori a utiliza alte servicii ale unei bănci nu trebuie să ducă la o situație în care personalul este considerat a avea un conflict de interese, dacă rămân sub un <u>prag de minimis corespunzător</u>.</p>	<p>BC „ProCreditBank” S.A.</p>	<p>120.</p>	<p>Totodată consideram necesar de completat după sintagma „ale unei bănci” cu sintagma „, , acest fapt”.</p>	
<p>Pct. 101 Politica privind conflictele de interese trebuie să stabilească proceduri, măsuri, cerințe de documentare și responsabilități pentru identificarea și prevenirea conflictelor de interese, eliminarea acestora, iar dacă nu este posibil, documentarea, administrarea și monitorizarea lor ulterior depistării pentru evaluarea semnificației lor și pentru luarea măsurilor de atenuare. Aceste proceduri, cerințe, responsabilități și măsuri trebuie să includă nelimitându-se la: d) stabilirea de proceduri adecvate pentru tranzacții cu părțile afiliate. Banca ar putea</p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p>	<p>121.</p>	<p>La lit. d) nu este clar sensul expresiei "în condiții obiective".</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>avea în vedere, printre altele, să solicite desfășurarea tranzacțiilor în condiții obiective, aplicarea deplină a tuturor procedurilor de control intern relevante în cazul unor astfel de tranzacții, impunerea obligativității consultanței acordate de membrii independenți ai organului de conducere, aprobarea de către acționari a celor mai relevante tranzacții și limitarea expunerii la astfel de tranzacții;</p>				
<p>Pct. 111 Într-un mod particular, procedurile de alertă internă trebuie: d) să asigure evaluarea și escaladarea încălcărilor potențiale sau reale efectuate, inclusiv, după caz, autorității competente relevante;</p>	<p>BC „Victoriabank” S.A.</p>	<p>122.</p>	<p>Se propune următoarea redacție: „d) să asigure evaluarea și escaladarea încălcărilor potențiale sau reale efectuate inclusiv, după caz, raportarea către autoritățile competente relevante”</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Pct. 116 Politica privind numirea membrilor organului de conducere și a persoanelor care dețin funcții cheie va reglementa</p>	<p>BC „Moldindconbank” S.A.</p>	<p>123.</p>	<p>Revizuirea redacției lit. d) p. 116, luând în considerare prevederile art. 44(4) al Legii 202/2017.</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>selectarea și evaluarea gradului de corespundere a candidaților funcției respective, stabilind cel puțin cerințe privind:</p> <p>a) organul sau, după caz, subdiviziunea internă a băncii responsabilă de evaluarea gradului de adecvare a membrilor organului de conducere și a persoanelor care dețin funcții cheie;</p> <p>..</p> <p>d) măsurile pentru asigurarea informării acționarilor cu privire la cerințele față de membrii organului de conducere, <u>în cazul în care candidatul este înaintat de către acționari</u>;</p> <p>117. Organul sau, după caz, subdiviziunea internă a băncii responsabilă de evaluarea gradului de adecvare a candidaților la funcția de membru al organului de conducere și a persoanelor care dețin funcții cheie are următoarele atribuții:</p> <p>a) să identifice și să informeze consiliul, sau după caz, organul</p>	<p>BC „ProCreditBank” S.A.</p>	<p>124.</p>	<p>se pare ca pct.116 lit.a) și pct.117 se contrazic cu prevederile anterioare ale proiectului care prevăd că aceste atribuții aparțin comitetului de numire, deci nu este clar ce s-ar avea în vedere prin expresia ”<i>subdiviziunea băncii</i>”;</p>	<p>Se acceptă.</p>
--	---	-------------	---	---------------------------

<p>executiv despre posturile vacante aferente funcțiilor de membru al organului de conducere și a persoanelor care dețin funcții cheie din cadrul băncii;</p> <p>b) să evalueze cunoștințele, competențele profesionale și funcționale și experiența pentru numirea în funcțiile respective și să pregătească o descriere a rolurilor și a capacităților în vederea numirii pe un anumit post.</p>				
<p>Pct. 121 Politica de remunerare trebuie să conțină cel puțin următoarele prevederi:</p> <p>1) obiectivele de performanță pentru bancă, domeniile de activitate și personalul;</p> <p>2) metodele de măsurare a performanței, inclusiv criteriile de performanță;</p> <p>3) structura remunerației variabile, inclusiv, după caz, instrumentele în care sunt acordate părți ale remunerației variabile;</p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p>	<p>125.</p>	<p>Propunem următoarea redacție: „121. Politica de remunerare trebuie să conțină cel puțin următoarele prevederi: structura (componentele) remunerației aplicate de banca; competența organelor de conducere în domeniul remunerației; structura remunerației variabile, inclusiv, după caz, instrumentele în care sunt acordate părți ale remunerației variabile;</p>	<p>Nu se acceptă. Pct. 121 din regulament stabilește conținutul minim al politicii de remunerare, băncile sunt încurajate să includă și alte compartimente relevante în aceasta. Obiectivele de performanță la fel ca și metodele de măsurare a performanței nu pot fi excluse din politica de remunerare, deoarece unul din rolurile politicilor de remunerare ale băncilor este de a corela adecvat performanțele cu remunerarea astfel încât să nu se încurajeze asumarea riscurilor pentru bancă ca efect al urmării atingerii obiectivelor de</p>

4) măsurile de ajustare a riscurilor ex-ante și ex-post ale remunerației variabile			măsurile de ajustare a riscurilor ex-ante și ex-post ale remunerației variabile."	performanță legate de numărul produselor bancare vândute.
Pct. 128 Organul de conducere are responsabilitatea finală pentru procesul de identificare și politica respectivă. Consiliul trebuie: f) să fie implicat în elaborarea metodologiei de autoevaluare; h) să aprobe sau să monitorizeze orice excludere de personal în conformitate cu Anexa nr.1 la prezentul regulament în cazul în care banca consideră că criteriile calitative nu sunt întrunite de personal deoarece nu au, de fapt, un impact semnificativ asupra profilului de risc al băncilor;	BC „Moldindconbank” S.A.	126.	De expus în următoarea redacție: „să fie implicat în elaborarea și aprobarea metodologiei de autoevaluare;”.	Nu se acceptă. Conform prevederilor LAB și a Regulamentului, consiliul băncii este organul de conducere care stabilește și aprobă reglementările interne primare care includ și politicile băncii în toate domeniile. Metodologiile de autoevaluare pot fi calificate ca reglementări interne secundare și respectiv este important ca consiliul să fie implicat la elaborarea metodologiei.
	BC „Moldova Agroindbank” S.A.	127.	La lit. h) din proiect considerăm, necesar de exclus sintagma „sa aprobe”.	Se acceptă.
Pct. 129 Comitetul de remunerare (dacă este constituit) sau consiliul băncii, după caz, trebuie să fie implicat activ în procesul de	BC „Moldova Agroindbank” S.A.	128.	Considerăm oportun excluderea sintagmei „pentru pregătirea hotărârilor privind remunerarea”.	Se acceptă.

identificare în conformitate cu responsabilitățile sale pentru pregătirea hotărârilor privind remunerarea.				
Pct. 131 Banca poate să achite membrilor organului de conducere și persoanelor ce dețin funcții cheie, precum și personalului dedicat și altor angajați ai săi, conform art. 39 din Legea nr. 202/2017, <u>remunerație fixă sau variabilă.</u>	BC „Moldindconbank” S.A.	129.	Prima propoziție de expus în următoarea redacție: „... remunerație fixă și variabilă, după caz”.	Comentariu. Punctul a fost exclus din proiect.
Pct. 132 Remunerația fixă a personalului identificat trebuie să reflecte experiența profesională și responsabilitatea organizațională a acestuia, ținând cont de nivelul de educație, de vechime, de nivelul de competență și abilități, de constrângeri sociale, economice, culturale sau alți factori relevanți, precum și de experiența în funcție și de activitatea economică relevantă.	BC „Moldova Agroindbank” S.A.	130.	Considerăm că este incert criteriul „nivelul de educație”, avându-se în vedere probabil „studiile”. Totodată considerăm necesar de exclus sintagma „de constrângeri sociale, economice, culturale sau alți factori relevanți.”. În conformitate cu art.8 alin.(1) din Codul Muncii, în cadrul raporturilor de munca acționează principiul egalității în drepturi a tuturor salariaților. Orice discriminare, directă sau indirectă, a salariatului pe criterii	Se acceptă. Se acceptă.

			de sex, vârsta, rasă, culoare a pielii, etnie, religie, opțiune politica, origine socială, domiciliu, dezabilitate, infectare cu HIV/SIDA, apartenență sau activitate sindicală, precum și pe alte criterii nelegate de calitățile sale profesionale, este interzisă.	
	BC „ProCreditBank” S.A.	131.	de substituit cuvântul ” <i>educație</i> ” cu cuvântul ” <i>instruire</i> ”, iar după cuvântul ” <i>vechime</i> ” de adăugat ” <i>în muncă</i> ”;	Se acceptă parțial. Referitor la cuvântul ” <i>educație</i> ” se va accepta propunerea MAIB.
Pct. 135 Remunerația este fixă atunci când condițiile pentru acordarea ei și valoarea ei: a) sunt bazate pe criterii predeterminate; c) sunt transparente cu privire la valoarea individuală acordată membrului individual al personalului; e) sunt non-revocabile; valoarea permanentă nu este schimbată decât prin negociere colectivă sau	BC „Moldova Agroindbank” S.A.	132.	Considerăm oportun de completat la final cu textul „întrunesc cumulativ următoarele condiții”. De asemenea, considerăm ca la litera c) este incert criteriul de „transparență”, căci în conformitate cu art.128 alin.(3) din Codul Muncii salariul este „confidențial și garantat”.	Se acceptă. Nu se acceptă. Cunoașterea de fiecare membru individual a valorii individuale ale remunerației pe care o primește nu constituie încălcare a confidențialității, ci un act de transparență absolut necesar în contextul protecției drepturilor angajaților.

<p>în urma unei renegocieri în conformitate cu criteriile naționale privind stabilirea salariilor;</p> <p>f)nu pot fi reduse, suspendate sau anulate de bancă;</p>	<p>BC „ProCreditBank” S.A.</p>	<p>133.</p>	<p>Nu este clar dacă condițiile stipulate la pct.135 trebuie să fie respectate cumulativ sau separat.</p> <p>Totodată, expresia ”<i>criterii predeterminate</i>” este ambiguă, sugerăm dezvoltarea stipulării, cu atât mai mult că acest criteriu poate fi utilizat și pentru remunerația variabilă;</p> <p>la pct.135 lit.e) după expresia ”<i>criterii naționale</i>” a se adăuga ”<i>sau prevederile Codului Muncii</i>”;</p> <p>la pct.135 lit.f) după cuvântul ”<i>bancă</i>” a se adăuga expresia ”<i>decît în cazurile prevăzute de Codul Muncii</i>”;</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Comentariu. În calitate de angajator, banca trebuie să aibă criteriile de salarizare proprii și predeterminate, fapt ce înseamnă că acestea nu pot fi manipulate în momentul angajării în funcție de persoana ce se angajează și ca rezultat, evitarea oricărei discriminări a persoanei respective.</p> <p>Se acceptă parțial. Nu doar Codul Muncii conține prevederi care ar fi utilizate la stabilirea salariilor. Prin urmare sintagma „criteriile naționale privind stabilirea salariilor” se va substitui cu sintagma „criteriile privind stabilirea salariilor prevăzute de cadrul legal de domeniu”</p> <p>Se acceptă.</p>
--	---	-------------	--	--

<p>„Pct. 136 Componentele de remunerație care, fie fac parte dintr-o politică generală la nivel de bancă și care întrunesc condițiile enumerate la pct. 134, fie reprezintă plăți obligatorii conform legislației naționale sunt considerate remunerație fixă. Acestea includ plăți ce fac parte din pachete salariale standard.</p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p>	<p>134.</p>	<p>Este eronată referința la punctul 134, și urmează de înlocuit cu cifra "135"</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Pct. 137 Următoarele componente ale remunerației trebuie considerate și ele ca fiind fixe, unde toate situațiile similare sunt tratate în mod consecvent: a) remunerație plătită personalului expatriat ținând cont de costul vieții și de cotele de impozit dintr-o altă țară; b) alocații folosite pentru a majora salariul de bază fix în situații în care personalul lucrează în străinătate și primește o remunerație mai mică decât cea care i-ar fi plătită pe piața de</p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p>	<p>135.</p>	<p>Considerăm necesar de revăzut numerotarea subpunctelor pentru a nu crea confuzie.</p> <p>Totodată la punctul a), propunem de substituit cuvântul "expatriate" cu cuvântul "detașat".</p> <p>In partea ce tine de reglementările privind politica de remunerare stabilite la capitolul III, titlul III din Proiectul regulamentului, calificăm că condițiile și valorile descrise în proiectul</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Comentariu. Banca își stabilește sistemul de salarizare de sine stătător. Diferite funcții au diferite obiective și indicatori de performanță. Obiectivele de performanță la fel ca și metodele de măsurare a performanței sunt o parte componentă</p>

<p>muncă locală pentru o funcție comparabilă, în cazul în care toate condițiile specifice de mai jos sunt întrunite:</p> <p>a) alocația este plătită în mod nediscriminatoriu tuturor angajaților aflați într-o situație similară;</p> <p>b) alocația este acordată deoarece personalul lucrează temporar în străinătate sau pe o altă funcție cu un nivel de remunerare ce necesită ajustare pentru a reflecta nivelurile de plată de pe piața respectivă;</p> <p>c) nivelul plăților suplimentare este bazat pe criterii predeterminate;</p> <p>d) durata alocației este legată de durata situației la care se face referire mai sus.</p>			<p>regulamentului sunt de ordin general și lasă loc de interpretări în condițiile calificării uniforme a plăților ce pot fi încadrate la remunerația fixă sau, respectiv, la cea variabilă. Astfel, reieșind din prevederile pct. 134 din Proiect, orice dubiu referitor la calificarea tipului de remunerație se va trata în favoarea catalogării acesteia ca fiind una variabilă. Mai mult, în condițiile în care activitatea băncii este interdependentă de performanța acesteia și a personalului, remunerația variabilă în acest sens ar trebui să reprezintă o regulă, și nu o excepție.</p>	<p>importantă a politicilor de remunerare ale băncilor pentru a asigura corelarea adecvată a performanțelor cu remunerarea, spre exemplu să nu se încurajeze asumarea riscurilor excesive pentru bancă ca efect al urmării atingerii obiectivelor de performanță legate de numărul produselor bancare vândute. Mai mult, conform pct.150, membrii consiliului pot fi remunerați doar pe bază de remunerație fixă.</p>
<p>P. 142 La acordarea remunerației variabile garantate, <u>cu ocazia angajării de personal nou</u>, băncii nu i se permite să garanteze remunerația variabilă pentru o</p>	<p>BC „Moldindconbank” S.A.</p>	<p>136.</p>	<p>Considerăm că este necesar de specificat dacă remunerația variabilă garantată se acordă <u>doar</u> cu ocazia angajării de personal nou.</p>	<p>Nu se acceptă. Prevederea din prima propoziție se referă la o situație concretă. Concomitent e de relatat că banca își stabilește sistemul de salarizare de sine stătător, concomitent ținând cont și de prevederile art.39 din</p>

<p>perioadă mai lungă decât primul an de angajare. Remunerația variabilă garantată are caracter excepțional și apare numai atunci când banca are o bază solidă și puternică de capital.</p>				<p>LAB din care derivă că banca poate utiliza atât criteriile de stabilire a remunerației fixe cât și variabile, acestea nefiind restricționate la anumite categorii de personal. Respectiv, banca poate avea mai multe tipuri de remunerație variabilă garantată, spre exemplu cu ocazia angajării de personal nou, cu ocazia atingerii unui anumit nivel de vârstă sau vechime în bancă, la nașterea copilului în familia unui angajat, la ieșire la pensie etc. Prevederea dată are drept scop evitarea manipulării și beneficiii duble de remunerația variabilă legată de un anumit eveniment unic și evitarea acordării acestor remunerații excepționale atunci când banca are dificultăți financiare.</p>
<p>143. Banca poate să acorde o singură dată remunerația variabilă garantată aceluiași membru al personalului. În situațiile în care personalul primește un nou contract de la aceeași bancă, remunerația variabilă nu se mai plătește.</p>	<p>MEI</p>	<p>137.</p>	<p>În scopul conformării aspectelor, care se reglementează prin Secțiunea 5, cap.III, la pct.143 din proiect, după cuvintele „În situațiile în care personalul primește un nou contract de la aceeași bancă, remunerația variabilă”, consideram necesar de completat cu cuvântul</p>	<p>Se acceptă.</p>

			„garantata”, pentru a se exclude confuzia cu remunerația variabilă, alta decât cea garantata.	
Pct. 150 Pentru a aborda în mod corespunzător conflictele de interese, membrii consiliului trebuie compensați numai cu remunerație fixă. Mecanismele bazate pe stimulente în funcție de performanța băncii trebuie excluse. Rambursarea costurilor către membrii consiliului și plata unei sume fixe pe oră sau zi de lucru, chiar dacă <u>timpul ce trebuie rambursat</u> nu este predefinit, sunt considerate remunerație fixă.	BC „Moldindconbank” S.A.	138.	Expresia „timpul ce trebuie rambursat” să fie substituită cu expresia „timpul ce trebuie remunerat/compensat”.	Se acceptă.
	BC „Moldova Agroindbank” S.A.	139.	În propoziția a doua din Proiect, propunem de substituit cuvântul "excluse" cu „limitate”.	Se acceptă.
Pct. 154 Banca trebuie să dispună de propriul mecanism de control intern care trebuie să fie în corespundere cu cadrul legal relevant, cu actele normative ale BNM și cu practica general acceptată în acest domeniu, pentru asigurarea gestionării eficiente a băncii, desfășurarea	BC „Moldindconbank” S.A.	140.	De completat cu „și acționarilor.” după „deponenților”.	Se acceptă.

<p>activităților financiare într-un mod sigur și prudent, conformării cu prevederile legislației în vigoare, precum și pentru protejarea intereselor deponenților.</p>				
<p>Pct. 161 În cadrul controalelor organizatorice și administrative banca va elabora și va dispune cel puțin de: k) proceduri de evaluare independentă și obiectivă a gajului, ce vor stabili modalitatea și criteriile de selectare a persoanelor pentru evaluarea gajului, care pot fi persoane terțe (pentru bunurile imobile - întreprinderile de evaluare care posedă licență eliberată în conformitate cu legislația) sau o funcție internă subordonată consiliului băncii, metode de monitorizare a valorii gajului, metode de evaluare a oportunității și corectitudinii metodologiei aplicate de către bancă la estimarea valorii gajului.</p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p>	<p>141.</p>	<p>Considerăm oportun de exclus sintagma „subordonata consiliului băncii”.</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>Pct. 162 În cadrul metodelor de dirijare a activităților, banca trebuie să asigure efectuarea de către subdiviziunile relevante cel puțin a următoarelor activități:</p> <p>a) monitorizarea, cu periodicități stabilite (permanent, zilnic, săptămânal și/sau lunar), a mărimii expunerilor la risc, confruntându-le cu limitele stabilite, întocmirea rapoartelor pe marginea acestei monitorizări, indicând în special pozițiile de risc care au depășit limitele stabilite;</p>	<p>BC „Banca Comercială Română” S.A.</p>	<p>142.</p>	<p>Propunem formularea „monitorizarea, cu periodicități stabilite (permanent, zilnic, săptămânal, lunar și/sau trimestrial), a mărimii expunerilor la risc, confruntându-le cu limitele stabilite, întocmirea rapoartelor pe marginea acestei monitorizări, indicând în special pozițiile de risc care au depășit limitele stabilite”;</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>g) obținerea, deținerea și actualizarea în conformitate cu Anexa nr.2 și Anexa nr.3 la prezentul regulament a documentelor și informațiilor relevante privind:</p> <p>2) debitorii băncii, care au beneficiat de credite și leasing financiar, inclusiv proprietarii direcți, indirecți și beneficiarii efectivi ai acestora, cu excepția:</p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p>	<p>143.</p>	<p>La litera g) subpunctul 2) liniuța a doua, textul „avocatului, notarului, titularului patentei” se substituie cu textul „gospodăriei țărănești, titularului patentei, altei persoane fizice care desfășoară activitate de întreprinzător sau practică activitate profesională licențiată ori autorizată”.</p> <p>Totodată, la litera h), nu este clar ce presupune efectuarea activității privind „verificarea statutului fiscal”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Comentariu. Verificarea statutului fiscal și obligațiilor băncii în baza legislației fiscale presupune determinarea de către bancă a înlesnirilor și poziției fiscale a băncii.</p>

<p>- băncilor debitoare care au beneficiat de credite și leasing financiar;</p> <p>- debitorilor, cărora banca le-a acordat credite și leasing financiar, al căror sold total pentru un debitor constituie până la 100 mii lei inclusiv – în cazul persoanei fizice, până la 300 mii lei inclusiv – în cazul întreprinzătorului individual, avocatului, notarului, titularului patentei și până la 500 mii lei inclusiv – în cazul persoanei juridice;</p> <p>h) verificarea statutului fiscal și obligațiilor băncii în baza legislației fiscale;</p>	<p>BC „COMERTBANK” S.A.</p>	<p>144.</p>	<p>Dezacord privind limitele expuse referitor la sold total pentru un debitor și propunem următoarea redacție a acestui punct:</p> <p>„2) debitorii băncii, care au beneficiat- de credite si leasing financiar, inclusiv proprietarii direcți, indirecti, și beneficiarii efectivi ai acestora, cu excepția:</p> <ul style="list-style-type: none"> - băncilor debitoare care au beneficiat de credite și leasing financiar; - debitorilor, cărora banca le-a acordat credite și leasing financiar, al căror sold total pentru un debitor constituie până la 300 mii lei inclusiv – în cazul persoanei fizice, până la 500 mii lei inclusiv – în cazul întreprinzătorului individual, avocatului, notarului, titularului patentei și până la 5000 mii lei inclusiv – în cazul persoanei juridice.” 	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Limitele respective din proiect, fiind și cele prevăzute în regulamentul în vigoare nu considerăm oportun de majorat, deoarece nu se referă nemijlocit la procesul de creditare, dar la procesul de obținere, deținere și actualizare în conformitate cu anexele stabilite a documentelor și informațiilor relevante despre debitorii băncii, care au beneficiat de credite și leasing financiar. Respectiv, dispunerea de o astfel de informație este necesară pentru bancă în vederea posibilității gestionării eficiente a riscurilor rezultate din activitatea dată.</p>
<p>Pct. 167</p> <p>În cadrul procedeeleor de securitate, banca trebuie să</p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p>	<p>145.</p>	<p>Considerăm oportun de substituit sintagma "casele de</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Prin sintagma „case de bani ignifuge” se are în vedere case de bani tip seif,</p>

<p>dispună de proceduri care vor include cerințe privind sistemele și echipamentele de protecție, în special ce ține de precauția fizică pentru activele și bunurile portabile, negociabile, de schimb și cele la purtător prin utilizarea cartotecilor încuiate pentru formularele de evidență strictă neutilizate, precum și cerințe privind casele de bani ignifuge pentru protecția mijloacelor bănești, a titlurilor de valoare etc. și vor asigura cel puțin:</p>			<p>bani" cu sintagma "casetele de siguranță".</p>	<p>utilizate pentru securitatea mijloacelor bănești ale băncii, pe când casetele de siguranță sunt utilizate pentru acordarea de către bancă a serviciilor de păstrare a bunurilor de către clienții acesteia.</p>
<p>Pct. 177 Funcțiile de control intern trebuie să aibă suficiente resurse. Acestea trebuie să aibă un număr suficient de personal calificat. Personalul trebuie să fie în permanență calificat și să beneficieze de instruire, după caz.</p>	<p>BC „ProCreditBank” S.A.</p>	<p>146.</p>	<p>se pare că ar fi cazul de adăugat în prima propoziție după cuvântul ”resurse” și cuvântul ”umane”;</p>	<p>Se acceptă parțial. Resursele pot fi de mai multe tipuri financiare și umane. Pentru a-și desfășura eficient activitatea funcțiile de control intern trebuie să aibă acces la orice fel de resurse și ele trebuie să fie suficiente pentru acoperirea necesităților funcției întru îndeplinirea eficientă a obiectivelor sale.</p>
<p>Pct. 180 Șefii funcțiilor de control intern trebuie să fie numiți de consiliul băncii și nu pot fi demși fără aprobarea prealabilă a consiliului</p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p>	<p>147.</p>	<p>Considerăm necesar de substituit sintagma „nu pot fi demși" cu „nu pot fi concediați".</p>	<p>Se acceptă. Se acceptă.</p>

<p>băncii. Consiliul băncii trebuie să le confere șefilor funcțiilor de control autoritatea și statutul necesar pentru a-și îndeplini responsabilitățile și să asigure independența acestora de liniile de activitate și de subdiviziunile pe care le controlează. În acest scop, șefii funcțiilor de control trebuie să răspundă în mod direct în fața consiliului băncii. Performanța acestora trebuie să fie analizată de către consiliul băncii.</p>			<p>De asemenea considerăm că trebuie eliminată sintagma „șefii funcțiilor de control trebuie să răspundă în mod direct în fața consiliului băncii”, nu este clar ce se subînțelege prin răspundere în acest punct.</p>	
	<p>BC „ProCreditBank” S.A.</p>	<p>148.</p>	<p>ultima propoziție necesită a fi redactată ”<i>Performanța acestora trebuie să fie analizată de către comitetul de numiri sau după caz de consiliul băncii</i>”;</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Pct. 182 Băncile trebuie să dispună de procese documentate pentru atribuirea postului de șef a unei funcții de control intern sau pentru retragerea responsabilităților acestuia. Băncile <u>trebuie să informeze</u> cu promptitudine cu privire la numirea sau demiterea, precum și cu privire la motivele principale pentru demiterea unui șef a unei funcții de control intern.</p>	<p>BC „Banca Comercială Română” S.A.</p>	<p>149.</p>	<p>Se propune de a concretiza pe cine trebuie să informeze băncile. Cu privire la numirea sau demiterea unui șef a unei funcții de control.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>BC „ProCreditBank” S.A.</p>		<p>cu privire la stipulările pct.182 propoziția a doua nu este indicat pe cine banca ar trebui să informeze și în ce termen. Propunem a se completa;</p>	
	<p>BC „Moldindconbank” S.A.</p>		<p>Nu este specificat pe cine trebuie să informeze băncile.</p>	

<p>Pct. 184 <u>Sarcinile operaționale ale funcțiilor de control intern</u> pot fi externalizate parțial sau integral, însă șefii funcțiilor de control intern și organul de conducere rămân în continuare responsabili pentru aceste activități și pentru menținerea unei funcții de control intern adecvate în cadrul băncii.</p>	<p>BC „Moldindconbank” S.A.</p>	<p>150.</p>	<p>Este necesar de clarificat sintagma „sarcinile operaționale ale funcțiilor de control intern” din p. 184 pentru a se evita o interpretare eronată, ținând cont de „<u>independența operațională a funcțiilor de control</u>”, conform prevederilor p. 179 al Regulamentului.</p>	<p>Comentariu. <i>Sarcini operaționale</i> se referă la activitatea de bază și anumite operațiuni care sunt realizate de aceste funcții întru realizarea rolului său.</p>
<p>Pct. 194 Șeful funcției de administrare a riscurilor raportează direct consiliului băncii cu privire la evoluțiile contrare toleranței la risc stabilite în strategiile și politicile băncii și comunică acest fapt membrilor organului executiv și, după caz, comitetului de audit.</p>	<p>BC „Moldindconbank” S.A.</p>	<p>151.</p>	<p>Propunem completarea textului, după sintagma <i>și comunică acest fapt membrilor organului executiv</i> cu textul <i>comitetului de administrare a riscurilor</i></p>	<p>Nu se acceptă. Comitetul de administrare a riscurilor este format din membrii consiliului. Respectiv prin raportarea directă a consiliului se informează și membrii comitetului care ulterior vor examina în cadrul ședințelor acestuia subiectele abordate cu emiterea recomandărilor. Comitetul de administrare a riscurilor deja are printre atribuțiile sale patronarea funcției de administrare a riscurilor</p>
<p>Pct. 198 Șeful funcției de administrare a riscurilor poate participa la ședințele comitetului de credite al băncii. Participarea acestuia</p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p>	<p>152.</p>	<p>Considerăm oportun de completat la final cu sintagma „, , inclusiv ca membru”.</p>	<p>Nu se acceptă. În vederea evitării conflictelor de interese, precum și în contextul independenței acestuia, personalul funcției de administrare a riscurilor,</p>

<p>trebuie să fie condiționată de beneficiile pe care acesta le aduce în procesul de luare a deciziilor prin furnizarea de informații privind expunerile potențiale (și practicile de subscriere a creditelor).</p>				<p>inclusiv șeful acesteia, nu trebuie să fie implicat în efectuarea nemijlocită sau evidența tranzacțiilor și/sau a operațiunilor băncii. Respectiv, șeful funcției de administrare a riscurilor poate participa la ședințele comitetului de credite al băncii având un rol de consultare pentru optimizare a procesului de luare a deciziilor privind expunerile băncii sau având atribuit (dipunând) dreptul de „Veto”.</p>
<p>Pct. 199 Băncile pot să aibă un membru în organul executiv (CRO sau echivalent al acestuia), cu responsabilitatea generală pentru funcția de administrare a riscurilor băncii. Activitatea acestei persoane trebuie să fie separată și distinctă de alte funcții executive și acestea nu pot fi combinate cu alte funcții ale membrilor organului de conducere, a șefilor altor funcții de control intern sau a responsabililor cu anumite</p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p>	<p>153.</p>	<p>Considerăm necesar de exclus ultima propoziție și anume „La fel, aceste funcții nu pot fi combinate cu cele ale șefului funcției de administrare a riscurilor”, deoarece creează confuzie în interpretarea punctului în cauză.</p>	<p>Se acceptă parțial. Punctul a fost redactat întru evitarea tălmăcirilor diferite și crearea confuziilor.</p>
	<p>Ministerul Justiției al RM BC „Moldova Agroindbank” S.A. BC „ProCreditBank” S.A.</p>	<p>154.</p>	<p>La pct. 199, referitor abrevierii „CRO”, atenționăm ca exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire (obiecție</p>	<p>Se acceptă.</p>

riscuri. La fel, aceste funcții nu pot fi combinate cu cele ale șefului funcției de administrare a riscurilor.	BC „Moldindconbank” S.A		valabila și pentru alte abrevieri utilizate in proiect).	
	BC „Moldova Agroindbank” S.A.	155.	Considerăm că nu este clară expresia „subordonare dublă” și este necesar a fi reformulată.	Se acceptă.
Pct. 205 Funcția de conformitate nu trebuie implicată în efectuarea nemijlocită, suportul sau <u>evidența tranzacțiilor</u> și/sau a operațiunilor băncii sau cumulată cu o funcție de efectuare, de suport sau de evidență a tranzacțiilor și/sau a operațiunilor băncii.	BC „Moldindconbank” S.A.	156.	Este necesar de specificat ce tip de evidență a tranzacțiilor se prezumă (evidență contabilă, evidență într-un registru etc.).	Nu se acceptă. Se are în vedere orșicare evidență a tuturor tranzacțiilor băncii, deoarece toată activitatea băncii este subiect al analizei din punct de vedere al conformității și intră în aria de responsabilitate a funcției de conformitate. Respectiv, specificarea oricărei tip de evidență va îngusta aria de aplicare a prevederii date.
Pct. 208 Personalul funcției de conformitate are următoarele drepturi: 1) să comunice din proprie inițiativă cu orice angajat al băncii și să aibă acces la orice înregistrări, informație sau documente necesare pentru a-i permite îndeplinirea responsabilităților;	BC „ProCreditBank” S.A.	157.	alin.1) după cuvântul ”documente” a suplini cu expresia ”din cadrul băncii”;	Nu se acceptă. Se consideră redundantă această specificare.

<p>Pct. 209 În cazul în care, pe parcursul investigațiilor, se constată nereguli sau încălcări ale politicii de conformitate, șeful funcției de conformitate raportează imediat consiliului băncii.</p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p>	158.	<p>Considerăm necesar de completat la final cu sintagma „și informează organul executiv”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>BC „ProCreditBank” S.A.</p>	159.	<p>pct.209 este prevăzută obligația de raportare a șefului funcției de conformitate către consiliul băncii, însă nu este descrisă modalitatea de raportare;</p>	<p>Comentariu. Banca de sine stătător, în funcție de specificul acesteia, va stabili modalitatea de raportare astfel încât să se asigure îndeplinirea eficientă a rolului funcției de conformitate.</p>
	<p>BC „ProCreditBank” S.A.</p>	160.	<p>considerăm inoportună raportarea repetată a auditului intern către Consiliul băncii reglementată de pct.212 în timp ce auditul raportează și comitetului de audit ce ar trebui să fie compus tot din membri ai consiliului;</p>	<p>Nu se acceptă. Este important de asigurat accesul direct, permanent și necondiționat al funcției de audit către consiliu, pentru a asigura independența acesteia. Pct. 215 (8) prevede partajarea rezultatelor controalelor către mai multe părți interesate, printre care sunt și consiliul băncii, comitetul de audit, organul executiv și subdiviziunile corespunzătoare pentru luarea măsurilor necesare.</p>
<p>Pct. 215 Funcția de audit intern are cel puțin următoarele responsabilități:</p>	<p>BC „Moldindconbank” S.A.</p>	161.	<p>La p. 215 este prevăzut că planul (programul) de audit intern trebuie să fie aprobat de către Consiliul Băncii. Luând în considerare înființarea</p>	<p>Nu se acceptă. Responsabilitatea finală asupra activității băncii o poartă consiliu. Comitetele specializate pe lângă consiliu sunt organe cu rol consultativ ce se</p>

<p>să elaboreze, având la bază abordarea bazată pe risc, să implementeze și să revizuiască cel puțin anual <u>planul (programul) de audit intern, aprobat de către consiliul băncii</u>, care să prevadă inclusiv evaluarea sistemelor utilizate de bancă pentru identificarea, estimarea, monitorizarea și controlul riscurilor la care aceasta este expusă;</p> <p>5) să organizeze și să asigure <u>controlul permanent prin intermediul inspecțiilor sistematice în subdiviziunile băncii</u> privind corespunderea activității lor prevederilor legislației, actelor normative subordonate acesteia și reglementărilor interne ale băncii;</p>		<p>Comitetului de audit, se propune a fi incluse prevederi care vor arăta și rolul acestui comitet la aprobarea planului (programului) de audit intern.</p> <p>Din prevederile p. 215, subpct. 5) deducem necesitatea efectuării controalelor permanente în cadrul sucursalelor, cât și subdiviziunilor din cadrul aparatului central al Băncii. În același timp, din prevederile p. 216, subpct. 2) deducem necesitatea efectuării controalelor pe domenii de activitate.,</p> <p>Astfel, în cazul în care avem o abordare de auditare pe domenii de activitate (proces), nu asigurăm controlul permanent prin intermediul inspecțiilor sistematice în subdiviziunile Băncii privind corespunderea activității lor prevederilor legislației, actelor normative subordonate acesteia și</p>	<p>aprofundează în anumite întrebări în domeniile atribuite.</p> <p>Se acceptă.</p>
---	--	---	--

10) să evalueze eficiența externalizării activităților băncii și să determine riscurile care pot afecta desfășurarea activității băncii și respectarea legislației în vigoare;			reglementărilor interne ale Băncii. În acest context, se cer unele clarități pentru a evita diferite interpretări și pentru a asigura conformitatea deplină a funcției de audit intern în cadrul Băncii.	
	BC „ProCreditBank” S.A.	162.	considerăm că responsabilitatea auditului stipulată la pct.215 alin.5) nu ar aparține auditului ci proprietarului de proces, recomandăm de exclus;	Se acceptă parțial. Se va lua în considerație propunerea BC „Moldindconbank” S.A.
	BC „Victoriabank” S.A.	163.	Propunem înlocuirea sintagmei de la subpct. 5) „inspecțiilor sistemice” cu sintagma „misiunilor de audit”. Conform Legii privind activitatea Băncilor art. 82 Băncile efectuează, anual sau la cererea Băncii Naționale a	Nu se acceptă. Sintagma „misiunile audit” se utilizează în contextul auditului extern. Respectiv propunerea băncii nu este oportună, deoarece va crea teren de interpretare a prevederii respective. Unul din procesele importante a funcției de audit intern este realizarea inspecțiilor, care pot fi desfășurate cât din oficiu atât și pe teren. Nu se acceptă. Rolul funcției de audit intern constă în evaluarea independentă, imparțială și obiectivă a activităților băncii, inclusiv a celor externalizate într-un raportare

			<p>Moldovei, auditul extern al activităților/ operațiunilor externalizate, prin intermediul unei societăți de audit agreata de Banca Națională a Moldovei. Fiind menționate acestea nu credem ca este necesara dublarea auditării activităților externalizate de către auditul intern, decât dacă analiza de risc identifică necesitatea auditării interne a aspectului dat.</p>	<p>imediată consiliului băncii a constatărilor semnificative, astfel încât să fie întreprinse acțiuni corective la timp, fapt ce nu poate fi asigurat de către auditul extern, care se efectuează anual.</p>
<p>Pct. 217 Modul de raportare curentă de către auditul intern, prevăzut în regulamentul cu privire la auditul intern al băncii, trebuie să includă raportarea către consiliul băncii și/sau comitetul de audit și informarea organului executiv, cât mai curând posibilă după finalizarea controalelor de către auditul intern, despre constatările semnificative, astfel încât să poată fi întreprinse acțiuni corective la timp. Pe lângă raportarea curentă, regulamentul trebuie să prevadă obligativitatea</p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A. BC „Moldindconbank” S.A.</p>	164.	<p>Din prevederile p. 217 deducem că raportarea funcției de audit intern este opțională și anume: către consiliul Băncii și/sau comitetului de audit, iar din prevederile p. 212 se concluzionează că funcția de audit intern raportează direct consiliul Băncii. Considerăm necesar de substituit sintagma "consiliul băncii și/sau comitetul de audit" cu sintagma "consiliul băncii, comitetul de audit", pentru că redacția curentă contravine prevederilor</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>auditului intern de a raporta trimestrial consiliului băncii și comitetului de audit despre rezultatele activității auditului intern.</p>			<p>punctului 213 și 215, subpunctul 8) din Proiect.</p>	
<p>Pct. 230 Fiecare persoană din cadrul băncii trebuie să fie pe deplin conștientă de responsabilitățile sale în legătură cu administrarea riscurilor. Responsabilitatea administrării riscurilor nu trebuie limitată la nivelul specialiștilor în <u>domeniul</u> riscurilor sau al funcțiilor de conformitate, de audit intern și administrare a riscurilor..</p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p>	<p>165.</p>	<p>Considerăm oportun ca după sintagma „în domeniu” de completat cu sintagma „de administrare a” și de exclus sintagma „și administrare a riscurilor”.</p>	<p>Nu se acceptă. Ținând cont de structura organizatorică a băncii și de responsabilitățile subdiviziunilor și a personalului banca poate avea specialiști în domeniul riscurilor care nu neapărat sunt încadrați în una din funcțiile de control intern sau anume în administrarea riscurilor.</p>
<p>Pct. 234 Banca va asigura <u>corespunderea politicilor privind administrarea riscurilor modelului de afaceri al băncii</u>, corelarea cu capitalul acesteia și cu experiența în administrarea riscurilor, va asigura realizarea adecvată a atribuțiilor organului de conducere și păstrarea capacității</p>	<p>BC „Moldindconbank” S.A.</p>	<p>166.</p>	<p>Se presupune că banca trebuie să dispună de model de afaceri la data intrării în vigoare a Regulamentului, ceea ce nu se prezintă posibil, luând în considerare faptul că strategia și planul de afaceri ale băncii pentru anul 2018 au fost deja aprobate de AGA, iar elaborarea modelului de afaceri pentru anul</p>	<p>Comentariu. Prevederile acestui punct determină cerințe generale ce țin de politicile privind administrarea riscurilor, dar nu presupune corelarea cu modelul de afaceri în funcție de perioadă. În mod normal, politicile privind administrarea riscurilor trebuie să fie ajustate la modelul de afaceri al băncii în cazul modificării acestuia.</p>

de executare a obligațiilor băncii față de deponenți și creditori, va determina nivelul de risc pe care aceasta este dispusă să-l asume și va prevedea administrarea tuturor riscurilor aferente activității desfășurate, inclusiv aferente activităților externalizate.			2019 urmează a fi inițiat doar la finele anului 2018.	
Pct. 245 Banca trebuie să dispună de proceduri de identificare și înregistrare a creditelor mari și a modificărilor care pot interveni, precum și de mecanisme de monitorizare a acestora. Creditele care depășesc un anumit procent din capitalul băncii (stabilit în politicile interne, dar care nu va depăși limitele reglementate) și/sau care presupun un risc de credit ridicat ori cele care nu se înscriu în politica în domeniul creditării vor fi aprobate de către consiliul băncii.		167.	la pct.245 prin expresia ” <i>capitalul băncii</i> ” posibil se are în vedere ” <i>fonduri proprii</i> ”, se propune de substituit în cazul în care este eroare;	Se acceptă.
Pct. 246 Procesul de informare internă a băncii trebuie să permită evaluarea riscului de credit	BC „Banca Comercială Română” S.A.	168.	Se propune reformulare „ <i>(..)Procesul de informare trebuie să furnizeze informații adecvate privind componenta</i>	Nu se acceptă. În legislația în vigoare, inclusiv în reglementările BNM nu este definit termenul de „performant” , dar este

<p>aferent elementelor din bilanț și din afara bilanțului. Procesul de informare trebuie să furnizeze informații adecvate privind componenta portofoliului de credite, cu accente pe divizarea creditelor standard, supravegheate și neperformante și/sau identificarea neconformării cu limitele de expunere stabilite, precum și informații care să permită identificarea oricăror concentrări de risc, astfel, încât să permită depistarea creditelor problematice în timp util și să permită aplicarea măsurilor adecvate în timp util.</p>			<p><i>portofoliului de credite, cu accente pe divizarea credite/or performante si neperformante (..)"</i></p>	<p>definit termenul de „neperformant” – pct. 20 din Regulamentul cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor condiționale.</p>
<p>Pct. 265 Pentru a reduce riscul operațional în anumite domenii, care poate fi cauzat de fraude sau calamități naturale, consiliul băncii trebuie să decidă dacă este fezabilă asigurarea contra acestor pericole și trebuie să argumenteze și să documenteze motivele pentru care a decis sau refuzat asigurarea pentru domeniile unde aceasta</p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p>	<p>169.</p>	<p>Considerăm necesar de substituit cuvântul „consiliul”, cu sintagma „organul de conducere”.</p>	<p>Se acceptă.</p>

este disponibilă, utilizând analiza cost/beneficii, atunci când este posibil.				
Pct. 290 În vederea cuantificării vulnerabilității acestora la pierderi în condițiile unor modificări adverse ale ratei dobânzii, banca trebuie să deruleze trimestrial, , simulările de criză (testări la stres) dar cel puțin anual.	BC „Banca Comercială Română” S.A.	170.	se propune de a redacta textul, pentru a fi înțeles corect	Se acceptă.
Pct. 295 Politica băncii privind riscul de lichiditate va include cel puțin cerințe privind: 7) procedurile privind testările la stres care să asigure efectuarea anuală a testelor la stres și să cuprindă o varietate de scenarii pe termen scurt (minimum 3, cu 3 grade de sensibilitate diferite), mediu și lung, ținând cont de situațiile specifice caracteristice băncii, dar și pieței, în baza cărora se analizează vulnerabilitățile băncii aferente poziției lichidității, se determină efectele	BC „ProCreditBank” S.A.	171.	alin.7) se abordează termenii de ” <i>mediu și lung</i> ”, nu este clar care ar fi perioada de timp atribuită fiecăruia;	Comentariu. Termen scurt, mediu și lung, sunt termeni de referință utilizați pe larg în mediul economic. De obicei, termenul scurt se refera la o perioadă mai mică de un an, termen mediu – 1-5 ani, termen lung – mai mare de 5 ani. Banca va stabili scenariile pentru periodicități relevante în raport cu scadențele activelor și pasivelor sale și evoluția conjuncturii pieței.
	Ministerul Justiției al RM	172.	La pct. 295, elementele structurale se vor numerota consecutiv de la început până la sfârșitul punctului.	Se acceptă.

<p>negative potențiale și căile de evitare/soluționare a acestora. Aceste scenarii trebuie permanent actualizate, luând în considerare atât factorii interni (specifci băncii), cât și cei externi (ce țin de piață);</p>				
<p>Pct. 296 Banca trebuie să evalueze intrările de numerar, pe care comparându-le cu ieșirile de numerar, să determine valoarea lichidă a activelor, în scopul de a identifica deficitul potențial al finanțării nete viitoare.</p>	<p>BC „Banca Comercială Română” S.A.</p>	<p>173.</p>	<p>La punctul respectiv, precum și la pct.297 se propune de a substitui termenul "numerar" cu "mijloace bănești", iar termenul "valoarea lichida a activelor" cu "valoarea activelor lichide".</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Pct. 305 Banca care are expuneri transfrontaliere și în valută străină, inclusiv în numerar, plasamente, conturi corespondente, investiții, împrumuturi și alte active din bilanț și din afara bilanțului, precum și surse de finanțare externe va elabora și va implementa politica cu privire la riscul de țară și riscul de transfer</p>	<p>BC „ProCreditBank” S.A.</p>	<p>174.</p>	<p>propunem la pct. 305 de adăugat posibilitate ca banca să nu elaboreze politică/proceduri cu privire la riscul de țară și riscul de transfer în cazul în care banca are expuneri transfrontaliere în țări cu rating nu mai mic de categoria BBB-/Baa3 atribuit de către cel puțin una din agențiile Standard & Poor's, Moody's și Fitch-IBCA. De asemenea, dacă banca are o expunere</p>	<p>Nu se acceptă. Politicile băncii trebuie să fie elaborate astfel încât să fie proporționale cu profilul de risc, importanța sistemică și apetitul la risc al băncii, precum și să fie în corespundere cu condițiile pieței și cele macroeconomice. Acest fapt este susținut și de prevederile principiului 21 din documentul Comitetului Basel „Principii de bază pentru supravegherea bancară eficientă”, septembrie 2012. Nereflectarea de către bancă în</p>

<p>care va stabili cel puțin cerințe privind:..</p>			<p>transfrontalieră nesemnificativă în țara cu rating mai mic decât cel menționat mai sus la fel propunem să nu fie necesară elaborarea unor astfel de politici/reguli. Limita expunerii nesemnificativă poate fi stabilită în cotă procentuală din fonduri proprii totale. De exemplu pînă la 0,5% din fonduri proprii totale;</p>	<p>politicile/procedurile sale a unui segment de activitatea, în cazul dat a expunerilor transfrontaliere în țările cu rating nu mai mic de categoria BBB-/Baa3 atribuit de către cel puțin una din agențiile Standard & Poor's, Moody's și Fitch-IBCA, nu va oferi băncii o privire cuprinzătoare a expunerii la riscul de țară și la riscul de transfer la nivel de bancă. Prin urmare, banca nu va fi capabilă să monitorizeze și să evalueze evoluția riscului de țară și a riscului de transfer, precum și să aplice măsuri adecvate în cazul schimbării situației în timp. . Așadar, politici și proceduri în acest sens trebuie să existe la nivel de bancă atît timp cît banca are expuneri transfrontaliere, indiferent de țară, ratingul acesteia și nivelul expunerii vis-a-vis de țara respectivă.</p>
<p>Pct. 322 Membrii organului de conducere al băncii aflați în conflict de interese sunt excluși din procesul de aprobare și administrare a tranzacțiilor cu persoanele afiliate.</p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p>	<p>175.</p>	<p>Considerăm necesar de substituit cuvintele „cu persoanele afiliate” cu cuvântul „respective”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Pct. 361</p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p>	<p>176.</p>	<p>Nu este specificat punctul la care se face referință.</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>În sensul pct..Error! Reference source not found., banca poate utiliza propriile definiții pentru riscuri și pentru gradul de semnificație al unui risc, sub rezerva prezentării explicațiilor Băncii Naționale a Moldovei la solicitarea acesteia, inclusiv cu privire la metodele utilizate, la acoperirea cu capital a tuturor riscurilor semnificative și la modul în care abordarea folosită de bancă interacționează cu obligațiile instituite de art. 60 din Legea nr. 202/2017 referitoare la calcularea cerințelor de capital.</p>	<p>BC „ProCreditBank” S.A.</p>			
<p>Pct. 365 În sensul pct..Error! Reference source not found., banca trebuie să dezvolte o strategie de menținere a nivelurilor de capital, care să ia în considerare factori precum: previziunile cu privire la ritmul de creștere a creditului, sursele și utilizările de fonduri viitoare, politica de dividende și orice variație în cadrul unui ciclu economic a necesarului de</p>	<p>BC „Banca Comercială Română” S.A.</p>	<p>177.</p>	<p>se propune următoarea reformulare „În sensul pct.364, banca trebuie să dezvolte o strategie de menținere a nivelurilor de capital, care să ia în considerare factori precum: previziunile cu privire la ritmul de creștere a portofoliului de credite..</p>	<p>Se acceptă.</p>

fonduri proprii reglementat potrivit Legii privind activitatea băncilor 202/2017.				
Pct. 370. Banca trebuie să analizeze impactul pe care noul cadru de reglementare, comportamentul competitorilor sau alți factori îl pot avea asupra performanței lor, pentru a determina acele modificări ale mediului în care își desfășoară activitatea pe care ar putea să le promoveze și implementeze.	Consiliu Concurenței	178.	Totodată, pentru a se exclude orice echivoc (interpretare dubla), cerință legală asigurată de prevederile lit, a) a alin.(1) al art.54 al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22.12.2017, propunem a substitui sintagma „promoveze și implementeze” de la pct. 370 din proiectul Regulamentului cu cuvântul-sustină”	Se acceptă.
Pct. 376 Pentru scopurile pct..., banca trebuie să dispună de politici și procese corespunzătoare pentru evaluarea riscurilor semnificative, altele decât cele prevăzute la pct.361.	BC „ProCreditBank” S.A.	179.	nu este clar care ar fi riscurile de la pct.376 avînd în vedere pct.361.	Comentariu. Se are în vedere ca politica bănci să cuprindă procese pentru evaluarea tuturor riscurilor semnificative în contextul evaluării adecvării capitalului nu doar cele definite de bancă conform prevederilor pct. 361.
Pct. 377 Procesul intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri al băncii trebuie să fie revizuit ori de câte ori se consideră necesar, dar cel puțin anual , astfel încât riscurile să fie acoperite în mod	BC „Moldindconbank” S.A.	180.	Este necesar de precizat dacă termenul „anual” presupune considerarea anului calendaristic sau 1 an de la ultima aprobare a procesului/raportului?	Comentariu. Se referă la un an calendaristic, dacă în reglementări nu este specificat în mod expres altfel.

<p>adecvat, iar acoperirea cu capital să reflecte profilul de risc actual al băncii.</p> <p>Pct. 390: Băncile trebuie să întocmească anual un <u>raport referitor la procesul intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri,..</u></p> <p>Pct. 391: Băncile trebuie să întocmească anual un <u>raport privind măsurile luate pe linia administrării riscurilor semnificative..</u></p>				
<p>Pct. 392 Rapoartele menționate la pct.390 și pct.391, întocmite de bănci și <u>asumate</u> de organul de conducere ale acestora, trebuie să fie transmise BNM, în termen de 6 luni de la încheierea exercițiului financiar.</p>	<p>BC „Moldindconbank” S.A.</p>	<p>181.</p>	<p>1) De substituit cuvântul „asumate” cu cuvântul „aprobate”;</p> <p>2) Neconcordanță cu termenul indicat în <u>p. 5 al proiectului de hotărâre</u> privind aprobarea Regulamentului privind cadrul de administrare a activității băncii și procesul de evaluare a adecvării capitalului intern: <i>„Băncile vor prezenta primele raportări privind procesul de evaluare a adecvării capitalului intern (ICAAP) pentru situația la</i></p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Comentariu. Prevederea expusă la punctul 5 din proiectul hotărârii este una tranzitorie și va fi aplicată doar pentru prima raportare. Respectiv, raportările ulterioare vor fi efectuate conform pct.392.</p>

			<i>31 iulie 2018 la data de 30.09.2018”.</i>	
<p>Pct. 396 În sensul art. 101 alin. (1) lit. d) din Legea privind activitatea băncilor 202/2017, Banca Națională a Moldovei va efectua în mod regulat o evaluare cuprinzătoare a administrării riscului de lichiditate de către bănci și va dezvolta metodologii interne. La efectuarea unor astfel de analize, Banca Națională a Moldovei va avea în vedere rolul băncii pe piețele financiare. Banca Națională a Moldovei va lua în considerare în mod corespunzător impactul potențial al deciziilor sale asupra stabilității sistemului financiar.</p>	<p>BC „ProCreditBank” S.A.</p>	182.	<p>Este dificil de înțeles sensul ultimei propoziții din pct.396, recomandăm a se redacta și/sau a suplini în vederea evitării interpretărilor largi;</p>	<p>Comentariu. Titlul VIII a fost eliminat din proiectul regulamentului.</p>
<p>Pct. 398 În procesul de analiză și evaluare, Banca Națională a Moldovei include expunerea băncii la riscul de rată a dobânzii rezultat din activitățile acesteia în afara portofoliului de tranzacționare. Banca Națională a Moldovei ia</p>	<p>BC „Victoriabank” S.A.</p>	183.	<p>Considerăm oportun completarea <i>”Regulamentului privind cadrul de administrare a activității procesul de evaluate a adecvării capitalului intern’ cu o anexă în care se va descrie metodologia de calcul al modificării</i></p>	<p>Comentariu. Titlul VIII a fost eliminat din proiectul regulamentului. Concomitent e de relatat ca cerințele detaliate privind IRRBB sunt descrise în secțiunea 4 capitolul II Titlul V.</p>

<p>măsuri cel puțin în cazul băncilor a căror valoare economică scade cu mai mult de 20 % din fondurile proprii, ca urmare a unei modificări bruște și neașteptate a ratelor dobânzii de 200 de puncte de bază.</p>	<p>BC „ProCreditBank” S.A.</p>	<p>184.</p>	<p>potențiale a valorii economice ca urmare a schimbării nivelurilor ratelor dobânzii, principiile ce urmează a fi respectate, precum descrierea procesului de calcul.</p> <p>la pct.398 prima propoziție nu este clară expresia ”<i>Banca Națională a Moldovei include expunerea băncii la riscul de rată a dobânzii..</i>”.</p> <p>A doua propoziție nu este suficient de explicită dacă este vorba despre toate monedele, or din experiență ratele pentru MDL sunt mult mai volatile și șocurile pot fi mult mai mari decât 200 puncte de bază prevăzute;</p>	<p>Comentariu.</p> <p>Titlul VIII a fost eliminat din proiectul regulamentului.</p>
<p>Pct. 400 Banca Națională a Moldovei verifică caracterul adecvat (eficient) al cadrului de administrare a activității fiecărei bănci: a) în cadrul controalelor din oficiu;</p>	<p>BC „Moldindconbank” S.A.</p>	<p>185.</p>	<p>De revizuit redacția pct. 400</p>	<p>Comentariu.</p> <p>Titlul VIII a fost eliminat din proiectul regulamentului.</p>

<p>b) în cadrul controalelor pe teren; c) prin participarea la ședințele adunării generale a acționarilor, consiliului și organului executiv, precum și, după caz, ale comitetelor băncii;</p>				
<p>Pct. 401 d) prin întrevederi și discuții cu membrii organelor de conducere și cu auditorii externi ai băncii. Băncile trebuie să notifice Banca Națională în timp util cu privire la orice schimbări substanțiale în activitatea acestora, structura și situația generală sau imediat ce au luat cunoștință de orice evoluție semnificativă, incluzând încălcarea cerințelor legale sau prudențiale.</p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A. BC „Moldindconbank” S.A. BC „ProCreditBank” S.A.</p>	<p>186.</p>	<p>Este o eroare de numerotare, iar informația scrisă se referă la punctul 400 din Proiect.</p>	<p>Comentariu. Titlul VIII a fost eliminat din proiectul regulamentului.</p>
<p>Pct. 402. Fără a aduce atingere punctului precedent, banca este obligată să notifice <u>imediat</u> Banca Națională a Moldovei despre cazurile de fraudă constatate, în situația în care acestea pot afecta siguranța, soliditatea și reputația băncii. Informația va cuprinde</p>			<p>Considerăm că expresia „schimbări substanțiale”, este prea generală și lasă loc de interpretări, fapt care nu asigură coerența și clarificarea actului normativ.</p>	<p>Comentariu. Schimbările substanțiale sunt acele ce au impact financiar măsurabil și considerabil supra bănci în raport cu extinderea activității băncii și mărimea acestora. Totodată, Vă informăm că Titlul VIII a fost eliminat din proiectul regulamentului.</p>
	<p>Ministerul Justiției al RM</p>	<p>187.</p>	<p>La pct. 401, cuvintele „timp util” necesită concretizare, de altfel pot apărea dificultăți la calcularea acestui termen. Similar se va proceda și</p>	<p>Comentariu. Titlul VIII a fost eliminat din proiectul regulamentului.</p>

descrierea fraudei/fraudelor constatate, valoarea prejudiciilor suportate de bancă ca urmare a producerii fraudei. În situațiile în care valoarea prejudiciului nu a fost stabilită cu exactitate, banca va prezenta o estimare a acesteia, la momentul raportării.			in cazul pct. 402(cuvântul „imediat”).	
Pct. 403 Banca va transmite Băncii Naționale a Moldovei anual, în termen de 5 luni de la încheierea anului de gestiune și la solicitarea acesteia, informații cu privire la rezultatele testărilor la stres derulate și despre măsurile luate de către organul de conducere.	BC „Moldova Agroindbank” S.A.	188.	Considerăm necesar de substituit sintagma "în termen de 5 luni" cu sintagma "în termen de 6 luni".	Se acceptă.
Dispoziții finale	Ministerul Justiției al RM		Titlul „Dispoziții finale" se va exclude, deoarece, acestea nu pot fi parte componenta a Regulamentului, mai mult, acestea cuprind, de regula, prevederi referitoare la: momentul intrării în vigoare și măsurile necesare punerii în aplicare a actului normativ, obligația autorităților	Se acceptă.

			<p>responsabile de a executa actul normativ, de a întreprinde măsurile și de a realiza procedurile necesare executării.</p> <p>In cazul in care pentru punerea in aplicare a actului normativ este necesar adoptarea sau aprobarea unor norme de aplicare (metodologii, regulamente etc.) în constituirea unor organe sau instituții, proiectele actelor normative respective se prezinta spre adoptare, aprobare sau emitere nu mai târziu de intrarea in vigoare a actului normativ de baza, daca în actul normativ de baza nu este prevăzut altfel.</p>	
Anexa nr. 1 la Regulament <i>Criteriile calitative și cantitative corespunzătoare pentru identificarea categoriilor de personal ale căror activități profesionale au un impact semnificativ asupra profilului de risc al unei bănci</i>				
Anexa nr.1	Ministerul Justiției al RM	189.	<p>La anexa nr. 1, se va revizui referința la alineate, în conformitate cu art. 51-53 din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017. In acest sens, propunem utilizarea cuvântului „subpunct”.</p>	<p>Comentariu. Prevederile anexei au fost excluse si a fost inclusa noțiunea de „personal identificat”</p>

<p>Secțiunea 1 Pct. 1 membrul personalului este membru al consiliului băncii;</p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p>	<p>190.</p>	<p>Considerăm necesar de exclus punctul 1, din Secțiunea 1 al Anexei nr.1 din Proiect, deoarece membrii consiliului nu fac parte din personalul băncii.</p>	<p>Comentariu. Prevederile anexei au fost excluse si a fost inclusa noțiunea de „personal identificat”</p>
<p>Secțiunea 1 Pct. 13 membrul personalului are responsabilități de conducere cu privire la un membru al personalului care îndeplinește unul din criteriile stabilite la punctele 1-13.</p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p>	<p>191.</p>	<p>Solicităm o clarificare, pentru că nu este clar sensul normei.</p>	<p>Comentariu. Prevederile anexei au fost excluse si a fost inclusa noțiunea de „personal identificat”</p>
<p>Secțiunea 2 Pct.1 b) membrul personalului se numără printre cei 0,3 % din angajați (număr rotunjit la următorul număr întreg) care au primit cele mai mari remunerații totale în exercițiul financiar precedent; c) membrul personalului a primit în cursul exercițiului financiar anterior o remunerație totală care este egală cu sau mai mare decât cea mai mică remunerație totală</p>	<p>BC „Moldova Agroindbank” S.A.</p>	<p>192.</p>	<p>Considerăm necesar de specificat care plăți/beneficii se încadrează în „remunerație totală" (de ex. diurna pentru perioada deplasării?).</p> <p>Totodată, la litera c), considerăm necesar de exclus „sau îndeplinește oricare dintre criteriile de la secțiunea 1 punctele 1, 3, 5, 6, 8, 11”,</p>	<p>Comentariu. Prevederile anexei au fost excluse si a fost inclusa noțiunea de „personal identificat”</p> <p>Comentariu. Prevederile anexei au fost excluse și a fost inclusă noțiunea de „personal identificat”</p>

<p>acordată în exercițiul financiar în cauză unui membru al organului executiv sau îndeplinește oricare dintre criteriile de la secțiunea 1 punctele 1, 3, 5, 6, 8, 11.</p>	<p>BC „ProCreditBank” S.A.</p>	<p>193.</p>	<p>deoarece același element nu poate fi atât criteriu calitativ, cât și cantitativ.</p> <p>Secțiunea 2 pct.1) lit.b) apare întrebarea care ar fi situația în cazul dacă 0,3% reprezintă mai puțin de 1 persoană;</p>	<p>Comentariu. Prevederile anexei au fost excluse și a fost inclusă noțiunea de „personal identificat”</p>
<p>Anexa nr. 2 la Regulament, Documentele (informațiile) privind proprietarii direcți, indirecti, inclusiv beneficiarii efectivi ai deținerilor în capitalul băncii, precum și documentele (informațiile) privind debitorii băncii (care au beneficiat de credite), proprietarii direcți, indirecti, inclusiv beneficiarii efectivi ai acestora”</p>				
<p>Pct. 1: Pentru proprietarii băncii care, individual sau împreună cu membrii grupului posedă dețineri calificate în capitalul băncii/debitorii băncii - persoane juridice:</p> <p>5) lista membrilor consiliului, ai comitetelor specializate și ai organului executiv, <u>contabilul-șef</u> al proprietarului/debitorului;</p> <p>6) informația privind posesia de către membrii consiliului și ai organului executiv, <u>contabilul-șef</u> al proprietarului/debitorului a funcțiilor de membri ai organului</p>	<p>BC „Moldindconbank” S.A.</p>	<p>194.</p>	<p>1) Modificarea pct. 1 subpct. 5) și subpct. 6) prin excluderea sintagmei „contabilul-șef”, ținând cont de definiția de „afiliată a unei alte persoane” conform prevederilor art. 3 din Legea 202/2017 (nu prevede atribuirea la persoanele afiliate a contabilului-șef al proprietarului/debitorului).</p> <p>2) În temeiul prevederilor art.3, lit. f) a definiției de „afiliată a unei alte persoane” din Legea 202/2017: se propune modificarea subpct.7), astfel încât să se facă diferențiere între informația</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>de conducere în alte organizații și posesia de către aceștia a deținerilor în mărime de 20 la sută în capitalul societăților comerciale. În cazul în care proprietarul este bancă dintr-un stat străin, care aplică dispozițiile de supraveghere și reglementare prudențială cel puțin echivalente cu cele aplicate în Republica Moldova - informația privind posesia de către membrii organului de conducere al acesteia a deținerilor care dau dreptul de control al societăților comerciale;</p> <p>7) lista persoanelor care sunt în raport de rudenie de gradul I și II cu persoanele indicate la subpct.5), soții acestora, <u>precum și rudele soților până la gradul I și II</u>, locurile de muncă și funcțiile ocupate de către aceștia, informația privind funcțiile de membru al organului de conducere ocupate în alte organizații, precum și deținerile în mărime de 20 la sută deținute</p>		<p>despre proprietarii băncii și cea obținută de la debitorii băncii:</p> <p>în partea ce ține de informația despre proprietarii băncii – substituirea expresiei „lista persoanelor care sunt în raport de rudenie de gradul I și II cu persoanele indicate la subpct. 5), soții acestora, precum și rudele soților până la gradul I și II” cu expresia „informația privind soții, rudele și afinii de gradul întâi și doi ale persoanei indicate la subpct.5), soții rudelor și afinelor menționați”;</p> <p>în partea ce ține de informația despre debitorii băncii – excluderea sintagmei „precum și rudele soților până la gradul I și II”. Propunerea în cauză vine în contextul în care, în activitatea de creditare a Băncii, Banca solicită constant informația privind (1) membrii consiliului, ai comitetelor specializate și ai organului executiv, contabilul-șef al debitorului, de asemenea solicită informația privind (2)</p>	
---	--	---	--

<p>în capitalul societăților comerciale. În cazul în care proprietarul este bancă dintr-un stat străin, care aplică dispozițiile de supraveghere și reglementare prudențială cel puțin echivalente cu cele aplicate în Republica Moldova nu este necesară obținerea unei astfel de informații;</p>			<p>rudele de gradul I și II ale acestora, informația privind (3) soții acestora, însă când se ajunge la completarea informației privind (4) rudele soției / soțului membrilor consiliului, organului executiv, contabilului șef, această informație de multe ori este foarte dificil de a fi obținută de persoanele care reprezintă entitatea-solicitant al creditului. De asemenea, în cadrul analizei ulterioare a informației respective (rudele de gradul I și II a soției / soțului membrilor consiliului, organului executiv, contabilului șef), de fiecare dată se constată că aceste persoane nu au nici o influență asupra entității-solicitant al creditului, nu se află în același grup, nu sunt expuse la același risc cu entitatea-solicitant de credit și în majoritatea cazurilor nici nu au auzit de entitatea-solicitant de credit.</p>	
--	--	--	--	--

	BC „ENERGBANK” S.A.	195.	Intervine cu propunerea de exclude contabilul-sef din lista prevazută in pct.1 aim. (6) al Anexei nr. 2 a proiectului de regulament, intrucat contabilul-sef din cadrul persoanei juridice nu are atribuții de conducere si/sau control.	Se acceptă.
<p>Pct. 3: Pentru proprietarii băncii care posedă dețineri calificate în capitalul băncii/debitorii băncii - persoane fizice (persoane fizice care posedă individual și/sau persoanele care împreună cu membrii grupului posedă concertat dețineri calificate):</p> <p>5) lista persoanelor care sunt în raport de rudenie de gradul I și II, soții proprietarului/debitorului, precum și rudele soților până la gradul I și II, locurile de muncă și funcțiile ocupate de către aceștia, informația privind funcția de membru al organului de conducere ocupată în alte organizații, precum și deținerile în mărime de 20 la sută deținute</p>		196.	substituirea expresiei „lista persoanelor care sunt în raport de rudenie de gradul I și II, soții proprietarului/debitorului, precum și rudele soților până la gradul I și II” cu expresia „informația privind soții, rudele și afinii de gradul întâi și doi ale proprietarului/debitorului, soții rudelor și afinelor menționați”.	Se acceptă.

în capitalul societăților comerciale;				
Pct. 4 Pentru acționarii băncii - persoane fizice și persoane afiliate persoanei fizice care dețin individual și/sau persoanele care împreună cu membrii grupului posedă concertat dețineri în capitalul băncii inferioare celor calificate – copia actului de identitate al acestora.	BC „Moldova Agroindbank” S.A.	197.	Considerăm necesar să fie scris în următoarea redacție: "4. Pentru acționarii băncii - persoane fizice care posedă dețineri în capitalul băncii inferioare celor calificate — copia actului de identitate."	Nu se acceptă. Redacția propusă de bancă nu poate fi luată în considerație, deoarece prevederea va fi confuză în situația când persoana individual deține o cotă inferioară celei substanțial, iar în cadrul activității concertate va avea o deținere calificată.
Anexa nr. 4 la Regulament <i>INFORMAȚIILE ICAAP PREZENTATE BĂNCII NAȚIONALE A MOLDOVEI</i>				
Anexa nr. 4	Ministerul Justiției al RM	198.	La anexa nr. 4, în vederea evitării confuziilor, se va revedea numerotarea elementelor structurale ale pct. 11 lit. d).	Se acceptă.
	BC „ProCreditBank” S.A.	199.	nu este clar dacă informațiile descrise trebuie să fie prezentate sub forma unui singur Raport la ICAAP sau separat.	Comentariu. Este responsabilitatea băncii de a determina și de a aplica abordări adecvate privind procesul ICAAP. Prin intermediul Regulamentului, BNM nu intenționează să introducă vreun ”raport ICAAP” specific, dar identifică conținutul informației ce trebuie furnizată BNM (Anexa nr.4 la <i>Regulament</i>). Astfel de informații pot fi

				furnizate la decizia băncii printr - un singur raport specific sau ca documente separate deja disponibile în bancă. În același timp, banca trebuie să asigure că informațiile privind ICAAP sunt ușor de înțeles pentru experții BNM, sunt eficiente și cuprinzătoare.
--	--	--	--	--